

T.C.
BAŞKENT ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
SİGORTACILIK VE RİSK YÖNETİMİ ANABİLİM DALI
SİGORTACILIK VE RİSK YÖNETİMİ YÜKSEK LİSANS PROGRAMI

SİGORTA ŞİRKETLERİNİN MALİ TABLOLARININ ANALİZİ

YÜKSEK LİSANS TEZİ

HAZIRLAYAN
MERVE MADRAN

TEZ DANIŞMANI
DOÇ.DR. SERPİL CULA

ANKARA –2016

BAŞKENT ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ

YÜKSEK LİSANS / DOKTORA TEZ ÇALIŞMASI ORJİNALLİK RAPORU

Tarih:01/09/2016

Öğrencinin Adı, Soyadı :Merve Madran

Öğrencinin Numarası :21410041

Anabilim Dalı :Sigortacılık ve Risk Yönetimi

Programı : Sigortacılık ve Risk Yönetimi

Danışmanın Unvanı/Adı, Soyadı :Doç.Dr. Serpil Cula

Tez Başlığı :Sigorta Şirketlerinin Mali Tablolarının Analizi

Yukarıda başlığı belirtilen Yüksek Lisans/Doktora tez çalışmamın; Giriş, Ana Bölümler ve Sonuç Bölümünden oluşan, toplam 73 sayfalık kısmına ilişkin, 02/09/2016 tarihinde şahsım/tez danışmanım tarafından Turnitıl adlı intihal tespit programından aşağıda belirtilen filtrelemeler uygulanarak alınmış olan orijinallik raporuna göre, tezimin benzerlik oranı %11'dir.

Uygulanan filtrelemeler:

1. Kaynakça hariç
2. Alıntılar hariç
3. Beş (5) kelimeden daha az örtüşme içeren metin kısımları hariç

"Başkent Üniversitesi Enstitüleri Tez Çalışması Orijinallik Raporu Alınması ve Kullanılması Usul ve Esaslarını" inceledim ve bu uygulama esaslarında belirtilen azami benzerlik oranlarına tez çalışmamın herhangi bir intihal içermediğini; aksinin tespit edileceği muhtemel durumda doğabilecek her türlü hukuki sorumluluğu kabul ettiğimi ve yukarıda vermiş olduğum bilgilerin doğru olduğunu beyan ederim.

Öğrenci İmzası:

Onay

02 /09/ 2016

Öğrenci Danışmanı Unvan, Ad, Soyad,

Doç.Dr. Serpil CULA

Merve Madran tarafından hazırlanan Sigorta Şirketlerinin Mali Tablolarının Analizi adlı bu çalışma jürimizce Yüksek Lisans Tezi olarak kabul edilmiştir.

Kabul (Sınav) Tarihi : 08 / 09 / 2016

(Jüri Üyesinin Unvanı, Adı – Soyadı ve Kurumu)

İmzası

Jüri Üyesi : Doç. Dr. Serpil CULA / Başkent Üniversitesi

Jüri Üyesi : Yrd. Doç. Dr. Şeref HOŞGÖR / Başkent Üniversitesi

Jüri Üyesi : Doç. Dr. Kasırga YILDIRAK / Hacettepe Üniversitesi

Onay

Yukarıdaki imzaların, adı geçen öğretim üyelerine ait olduğunu onaylarım.

08 / 09 / 2016

PROF.DR. DOĞAN TUNCER

Enstitü Müdürü

TEŞEKKÜR

Tezin hazırlanma sürecinde bilgi birikimi ile her zaman destek olan, bana benden daha çok güvenen danışman hocam Başkent Üniversitesi Sigortacılık ve Risk Yönetimi bölüm başkanı Sayın Doç. Dr. Serpil Cula'ya, görüş ve önerileri ile beni yönlendiren ve her zaman yanımda olan hocalarım Sayın Prof. Dr. Zehra Muluk'a ve Sayın Yrd. Doç. Dr. Şeref Hoşgör'e en derin sevgi ve saygılarımla teşekkürlerimi borç bilirim. Ayrıca yardımlarını esirgemeyen Sayın Prof. Dr. Rafet Aktaş'a, Sayın Prof. Dr. Nalan Akdoğan'a, tezin başlangıç aşamasında yön gösteren Sayın Erdoğan Ulusoy'a, analiz bölümünde değerli katkıları bulunan Sayın Dr. Burcu Gürol'a, Sayın Doç. Dr. Deniz Umut Erhan'a ve tüm bölüm hocalarıma minnettarım.

Bu süreçte bitmek bilmeyen tüm sorularımı sabırla cevaplayan arkadaşım Süleyman Demirel Üniversitesi yüksek lisans öğrencisi Aican Kirişoğlu, en zor zamanlarda hızır gibi yetişen sevgili abim Amasya Üniversitesi Öğr. Gör. Çetin Cem Bükücü ve son olarak bana güvenen, başaracağıma inanan, maddi ve manevi hiçbir destekten kaçınmayan, biricik annem Emire Madran ve sevgili babam Feridun Madran'a sonsuz teşekkür ederim.

Merve MADRAN

Ankara – Eylül 2016

ÖZET

Finansal sistemin önemli bir parçası olan sigortacılık sektöründe şirketlerin muhasebe hesapları, finansal tabloları ve bunların yorumlarının önemi büyüktür. Sigorta sektörü özellikli bir sektördür, diğer sektörlerden farklılık göstermektedir. Bu farklılık sigorta muhasebesine ve finansal tablolarına yansımaktadır.

Sigorta şirketlerinin mali yeterliliğine ilişkin çalışmalar, şirketlerin sigortalılarına karşı mali yükümlülüklerini yerine getirmeme riskini en aza indirmektir. Bu riskin tamamen ortadan kaldırılması mümkün olmamakla beraber, mali yeterliliğin sonuçları ile baş edebilmek için pek çok ülkede asgari yeterlilik ölçütleri oluşturmuştur.

Bu tezin amacı sigorta şirketi mali tablolarını incelemektir. Bu sayede firmaların, bulundukları yeri görmeleri ve gelecekte ona göre ihtiyatlı davranmaları sağlanır. Yapılan tez çalışmasında, iki farklı sigorta şirketinin oluşturulan mali tabloları incelenmiş ve sigorta şirketlerinin finansal oranlarının yıllar itibariyle karşılaştırmalı analizleri yapılmıştır.

İlk bölümde, sigorta ve sigortacılığa ilişkin genel bilgilere değinilmiştir. Burada amaç analizi yapılan sektörü daha yakından tanımaktır. İkinci bölümde, sigorta şirketlerinde muhasebe uygulamaları ve finansal tablolar açıklanmıştır. Burada da analizi yapılan tablolar ve işleyişleri incelenmiştir. Üçüncü bölümde tezimizin konusunu oluşturan analiz tekniklerine değinilmiş ve bir sonraki bölüme hazırlık yapılmıştır. Son bölümde ise bu teknikler uygulamalı olarak gösterilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Analiz, Mali Tablo, Muhasebe, Sigorta

ABSTRACT

The accounting records, financial statements and their interpretation in the insurance sector companies which have an important part of the financial system have a great value. Insurance sector is a special sector and it differs from other sectors. These differences are reflected in insurance accounting and financial statements.

Studies on the financial adequacy of insurance companies minimize the risk of not fulfilling their financial obligations against companies' insurance holders. The minimum qualification criteria in many countries to cope with the consequences of the financial capacity has been created although it is not possible completely eliminate the risk.

This thesis aims to examine the financial statements of insurance companies. In this way, companies can see their place in the future and act conservatively according to these predictions. In this study, two different insurance companies' financial statements were examined and a yearly financial ratios' comparative analysis of insurance companies were made .

The first section is addressed to general information about insurance and insurance business. The objective of this part is to learn better about the sector which was analyzed in the study. In the second section, accounting practices and financial statements of insurance companies are disclosed. The tables which were analyzed and their operations are examined. In the third section, technical analysis of this thesis is discussed and a preperation was made for the next section. In the last section, these techniques have been shown in practice.

Key Words: Accounting, Analysis, Financial Statements, Insurance

İÇİNDEKİLER

TEŞEKKÜR.....	I
ÖZET	II
ABSTRACT	III
İÇİNDEKİLER	IV
TABLolar LİSTESİ	VI
BÖLÜM 1. SİGORTA VE SİGORTACILIĞA GENEL BAKIŞ	1
1.1. Sigorta	1
1.1.1. Sigorta Kavramı	1
1.1.2. Sigortacılığa İlişkin Bazı Temel Kavramlar.....	2
1.1.3. Sigortanın Yararları ve İşlevleri	5
1.1.4. Sigortanın Temel Prensipleri	6
1.1.5. Sigorta Şirketinin Tanımı	6
1.2. Mali Yeterlilik (Solvency).....	9
1.2.1. Mali Yeterliliğin Tanımı	9
1.2.2. Sigorta Şirketlerinin Yükümlülük Karşılama Yeterlilikleri	10
1.2.3 Türkiye’de Mali Yeterlilik Düzenlemeleri	12
1.2.4. Solveny II	13
1.3. Erken Uyarı Sistemleri.....	15
BÖLÜM 2. SİGORTA ŞİRKETLERİNDE MUHASEBE UYGULAMALARI VE TEMEL	
TABLolar	16
2.1. Muhasebe	16
2.2. Sigorta Muhasebesi	16
2.2.1. Sigorta İşletmelerinde Muhasebeleştirilmesi Gereken İşlemler.....	17
2.2.2. Sigorta İşletmelerinde Hesap Planı	17
2.3. Sigorta Şirketlerinin Düzenledikleri Finansal Tablolar.....	19
2.3.1. Finansal Tabloların Düzenlenmesinde Esas Alınacak Genel Kabul Görmüş Muhasebe	
Temel Kavramları	19
2.3.2. Finansal Tablolar.....	20
BÖLÜM 3. SİGORTA SEKTÖRÜNDE VE SİGORTA ŞİRKETLERİNDE FİNANSAL	
TABLoların ANALİZİ VE ÖZELLİKLİ HUSUSLAR	30
3.1. Finansal Analiz.....	30
3.1.1. Sigorta Sektöründe Finansal Analiz	30
3.1.2. Mali Analizde Dikkat Edilecek Unsurlar	30
3.1.3. Mali Analizin Sağladıkları	31

3.2. Mali Analiz Türleri.....	31
3.3. Mali Analizde Kullanılan Teknikler.....	33
3.3.1. Yüzde Yöntemi İle Analiz (Dikey Analiz).....	33
3.3.2. Karşılaştırmalı Tablolar Analizi (Yatay Analiz)	34
3.3.3. Eğilim Yüzdeleri İle Analiz (Trend Analiz).....	35
3.3.4. Oran (Rasyo) Analizi	35
BÖLÜM 4. FİNANSAL TABLOLAR ANALİZİNİN SİGORTA SEKTÖRÜNE	
UYGULANMASI.....	42
4.1 AK Sigorta Şirketi Karşılaştırmalı Tablolar Analizi	42
4.2. Ege Sigorta Şirketi Karşılaştırmalı Tablolar Analizi.....	49
4.3. Ak ve Ege Sigorta Şirketleri İçin Dikey Analiz	58
4.4. Ak ve Ege Sigorta Şirketleri İçin Oran (Rasyo) Analizi	66
BÖLÜM 5. SONUÇ VE ÖNERİLER.....	70
KAYNAKÇA.....	72
ÖZGEÇMİŞ	74

TABLÖLAR LİSTESİ

Tablo 1.1. Solvency II'nin Üç Sütunlu Yapısı

Tablo 1.2. Solvency II'nin Avrupa Birliği ve Türkiye Karşılaştırması

Tablo 2.1. Sigorta İşletmelerinde Hesap Planı

Tablo 2.2. Sigorta İşletmelerinde Bilanço Tablosu

Tablo 2.3. Sigorta İşletmelerinde Gelir Tablosu

Tablo 2.4. Nakit Akım Tablosu

Tablo 3.1. Yüzdelere Hesabı

Tablo 4.1. Ak Sigorta 2012-2013-2014 Yıllarına Ait Karşılaştırmalı Tablolar Analizi

Tablo 4.2. Ege Sigorta 2012-2013-2014 Yıllarına Ait Karşılaştırmalı Tablolar Analizi

Tablo 4.3. Ak ve Ege Sigorta 2014 Yılına Ait Dikey Yüzdelere Analizi

Tablo 4.4. Ak ve Ege Sigorta 2014 Yılına Ait Oran Analizi

BÖLÜM 1. SİGORTA VE SİGORTACILIĞA GENEL BAKIŞ

1.1. Sigorta

1.1.1. Sigorta Kavramı

İnsanoğlu her çağda risk taşıyıcı olarak, canını ve malını tehdit eden değişik tehlikelerle karşılaşmış ve bu tehlikelere karşı değişik önlemler alarak, hayatını ve ekonomik varlığını korumaya çalışmıştır. Tehlikelerin fiziksel olarak yok edilmesinin mümkün olmayacağı bilincinden hareketle, belli bir tehlikenin tehdidi altında bulunan kesimlerin bir araya gelerek, bu tehlikenin neden olacağı hasarları birlikte karşılamaya karar vermeleri ile sigorta kavramı ortaya çıkmıştır (Akdoğan,v.d., 2011). Sigorta kavramının temelinde risklerle dolu bir dünyada yaşayan insanların, gerçekleşmesi muhtemel risklerin yol açacağı zararların giderilmesi amacıyla, risk meydana gelmeden önce bazı tedbirleri alma gereği yatmaktadır (Şenel, 2006).

Akdoğan ve arkadaşları sigortayı ekonomik, bireysel ve sosyal açıdan tanımlamışlardır. Ekonomik açıdan sigortayı; aynı riskle karşı karşıya bulunan çok sayıda kişinin, bireysel olarak belirsiz olan hasar olasılığını belirgin duruma getirmek ve bu olasılığın gerçekleşmesiyle ortaya çıkan zararları karşılamak amacı ile risk yönetim ve sorumluluğunu taşıyan, bir kişi ya da kurum tarafından bir araya getirilmesi olarak; bireysel açıdan sigortayı; riskin transfer edilmesi yolu ile büyük miktarda ve belirsiz bir kayıp için küçük miktarda ve belirsiz bir kayıp için küçük miktarda belirli bir maliyetin (prim ödemesi) kullanılmasına olanak sağlayan bir araç olarak; sosyal açıdan sigortayı; bir büyük insan grubunun gruba dahil bütün fertlerin maruz kalabileceği belirli ve para ile ölçülebilen ekonomik kayıplarını kısmen azaltmak veya tamamen ortadan kaldırmak üzere, karşılıklı ve eşit katılım esasına dayanan sosyal bir dayanışma olarak tanımlamışlardır (Akdoğan, v.d., 2011).

Sigorta, riskin oluşması durumunda oluşan zarar karşısında bireylerin mağduriyetini minimum seviyeye düşüren bir sistemdir. Beklenmedik kayıpların maliyetlerinin dağılımını yeniden yapılandıran finansal bir düzenlemedir. Sigorta potansiyel kayıpların bir sigorta havuzuna aktarılmasını içermektedir. Havuz bütün potansiyel kayıpları birleştirir ve sonrasında tahmin edilen kayıpların maliyetini söz

konusu kayıplara maruz kalanlara geri aktarır. Sigorta sistemi, sigortacı (sigorta şirketi), sigorta ettiren (sigortalı) ve sigorta sözleşmesi olarak üç unsurdan oluşur.

Sigorta kavramı iki farklı bakış açısından ele alınabilir. Mali kayıplara karşı sigortacının sağlamış olduğu bir koruma ve bir ya da daha fazla kişi ya da şirketin karşı karşıya olduğu risklerin fiili olarak mevcut olan ya da kurulması öngörülen ve hak sahiplerine yapılan ödemelerin kaynağını teşkil eden bir fon vasıtasıyla birleştirildiği bir araçtır. Sigortalı tarafın bakış açısından sigorta bir aktarma aracıdır. Sigortacının bakış açısından ise, sigorta bir elde tutma ve birleştirme aracıdır. Sigortanın bir aktarma aracı olarak ayırt edici özelliği bazı havuzlama risklerini içermesidir, daha önceden de belirtildiği gibi sigortacı çok sayıdaki sigortalının risklerini birleştirir. Sigortacı bu birleştirme işlemi aracılığı ile tahmini kayıplarını önceden görme kabiliyetini geliştirir. Sigortacıların çoğunun bütün tahmini kayıplarının bedelini ödemeye yetecek miktardaki primleri peşinen tahsil etmelerine rağmen, bazıları en azından kısmen kayıplar meydana geldikten sonra tüm sigortalılardan tahsil edilen tutarlara dayanmaktadır.

Özetle sigorta, kişinin mevcut birikimlerinin zarara uğraması halinde aynı zarar ihtimaline maruz kalabilecek kişiler tarafından birlikte karşılanması, yani zararın bölüşülmesidir. Tesadüfi zararları bir havuzda toplayıp riskleri gelecekte karşılaşılabileceği zararlar için kendisini teminat altına alan sigortalılar arasında dağıtımını gerçekleştirerek, maddi kazanç sağlanmakta veya risk ile ilgili servisleri birleştirmektir (Dönmez, 2008).

1.1.2. Sigortacılığa İlişkin Bazı Temel Kavramlar

Bu bölümde sigortacılığa ilişkin bazı temel kavramlar verilmiştir.

Sigorta Poliçesi: Sigortacı ile sigortalı arasındaki sigorta sözleşmesinin yazılı, yasal delilidir. Bir sigorta poliçesinde genel olarak sigortacıyı ve sigortalıyı tamamlayıcı bilgiler, sigorta konusuna ilişkin açıklamalar, teminatın kapsamı, sigorta bedeli, sözleşmenin süresi, prim miktarı, poliçenin düzenlenme tarihi, tarafların borç ve yükümlülükleri gibi bilgiler bulunmaktadır.

Sigorta Primi: Sigortacının güvence altına aldığı rizikoya karşılık sigortalının ödediği ücrete prim denir. Türk Ticaret Kanunu'nun 1294. maddesinin 2. fıkrasınca, sigorta ücretinin para olarak ödenmesi gerekmektedir.

Sigorta Bedeli: Sigorta poliçesinde gösterilen ve tehlikenin gerçekleşmesi halinde sigorta değerini geçmemek kaydıyla sigortalıya ödenecek olan azami tutardır.

Zeyilname: Poliçenin düzenlenmesinden sonra ortaya çıkan ve sigortacının üstlendiği riskin, nitelik veya büyüklüğünü değiştiren herhangi bir durum nedeniyle poliçeye ek olarak düzenlenmiş ve aynı yetkiye sahip yazılı belgedir.

Fiyat: Sigorta veya reasürans teminatına karşılık olarak ödenecek primin hesaplanmasında esas alınan ve oran olarak ifade edilen primdir.

Teminat: Sigorta konusu olan şeyin kısmen veya tamamen hasarlanması durumunda, hasarın, sigortalının genel prensipleri ve poliçe şartları çerçevesinde tazmin edileceği konusunda, sigortacının, sigortalıya veya sigortadan yararlanan kişiye vermiş olduğu garantidir.

Komisyon: Sigorta şirketlerinin, prim üretimi başka olmak üzere sigortacılık ile ilgili faaliyetlerinde şirket adına iş yapan sigorta aracılara ödediği belli orandaki para miktarıdır.

Hasar: Herhangi bir mala, eşyaya verilen fiziki hasarı veya kişinin gerek bedeni, gerekse manevi zararını ifade etmek için kullanılır.

Çifte Sigorta: Birden fazla sigorta şirketinin, her birinin bir diğerinden bağımsız olarak aynı dönemlerde aynı ünite riski sigortalaması durumudur.

Gerçek Tam Hasar: Sigorta konusu olan şeyin, sigorta teminatı kapsamındaki tehlikelerden birinin gerçekleşmesi sonucu tamamen kullanılamaz ve onarılamaz hale gelmesi durumudur.

Hasar Prim Oranı: Ödenmiş ve muallâk hasarlar toplamının kazanılmış prime olan oranıdır. Ancak, hasar prim oranı hesaplanırken, bir önceki yılda ayrılmış prim rezervi ve bir önceki yıl muallâk hasarları da hesaba katılmaktadır.

İbraname: Hasar sonucunda sigortacının sigorta sözleşmesinden doğan borcunu yerine getirdikten sonra sigortalıdan aldığı ve sigortacının sigortalıya başka borcunun olmadığını belirten belgedir.

İlk Ateş Poliçesi: Malın veya tesisin toplam değeri yerine sigortalı ve sigortacının aralarında belirledikleri bir değer üzerinden sigortalanmasıdır. Bu durumda, sigortacının azami sorumluluğu poliçede belirtilen değer kadar olup, bu değer üzerindeki hasarlar sigortacının sorumluluğuna girmez.

Kısmi Hasar: Sigorta konusu olan şeyin ekonomik değerini tamamen kaybetmeyecek derecede hasarlanması durumudur.

Kısmi Sigorta: Sigorta edilen menfaatin toplam değerine kadar muhtelif tarihlerde birden çok sigorta şirketine sigorta edilmesidir. Şirketler mukavele tarihlerine göre sorumludurlar.

Kloz: Poliçenin bir bölümü veya poliçeye ekli özel şarttır ve taraflar arasındaki sözleşmenin gerçek sınırlarını belirlemek amacıyla kullanılmaktadır.

Lehdar: Sigortadan faydalanan kişidir. Sigorta sözleşmesine doğrudan taraf olabildiği gibi, sigorta ettiren konumundaki diğer bir kimsenin yapmış olduğu sözleşme ile de sigortadan doğrudan veya dolaylı olarak yararlanma konumunu elde edebilir.

Lütuf Ödemesi: Sigorta şirketinin teminata girmeyen ya da teminat kapsamında olup olmadığı tartışmalı hasarlarda yaptığı ödemedir. Lütuf ödemesi hasarın tamamı veya bir kısmı için yapılabilir. Sigorta şirketinin, kendi sigortalıları ile içinde bulunduğu iyi ilişkilerini veya ticari itibarını koruma düşüncesi, lütuf ödemesinin nedenleri arasında gösterilebilir. Bu tür ödemelerin önemli bir sonucu, rücu imkânını ortadan kaldırmasıdır.

Muallâk Hasar: Meydana gelmiş ve sigorta şirketi tarafından bilinen bir hasara ilişkin olarak, ileride ödenmesi muhtemel hasar ödemesidir ve bu muhtemel ödeme için ayrılan miktara da muallâk hasar rezervi denir.

Mücbir Sebep: İnsan iradesi, gücü ve müdahalesiyle önüne geçilemeyen, deprem, yıldırım, kasırga gibi doğal afetler mücbir sebep olarak adlandırılmaktadır ve sorumluluk hukuku açısından önem taşımaktadır.

Müşterek Sebep: Birbirlerinden bağımsız olarak ortaya çıkan ve hasarın oluşumuna ayrı ayrı katkıda bulunan sebeplerdir.

Müşterek Sigorta (Koasürans): Bir menfaatin birden çok sigortacı tarafından aynı zamanda ve aynı rizikolara karşı sigortalanmasıdır.

Pert: Sigortacılıkta pert tam hasar anlamına gelmektedir.

Poliçe Devri: Poliçe üzerindeki yasal hakların devridir.

Sedan: Sigortalıya karşı üstlendiği sigortanın bir kısmını veya tamamını reasürans yoluyla devreden şirkettir.

Sovtaj: Kısaca hasarlı malın piyasada elde ettiği değerdir.

Zeyilname: Poliçenin düzenlenmesinden sonra ortaya çıkan ve sigortacının üstlendiği riskin, nitelik veya büyüklüğünü değiştiren herhangi bir durum nedeniyle poliçeye ek olarak düzenlenmiş ve aynı yasal yetkiye sahip yazılı belgedir.

Zorunlu Sigorta: Kişinin, yasa dolayısıyla yaptırmak zorunda olduğu sigortadır. Kişinin üçüncü şahıslara karşı sorumlu olması durumunda, üçüncü şahısların tazminatsız kalmasını önlemek üzere, sigorta sistemi kullanılarak oluşturulmuş bir tedbir olarak düşünülmelidir (Segem Ders Notları).

Tazminat: Sigorta sözleşmesi ile güvence altına alınan bir rizikonun gerçekleşmesi halinde, meydana gelen zararın giderilmesi için sigortacı tarafından sigortalıya ödenmesi gereken tutara sigorta tazminatı denir.

Reasürans: Sigorta şirketlerinin üzerlerine aldıkları rizikonun taşıyabilecekleri miktarını bünyelerinde bıraktıktan sonra, taşıyamayacakları kısmını ya da rizikonun tümünü bir başka sigorta şirketi yada reasürans şirketine devretmeleri işlemine reasürans (yeniden sigorta) işlemi denir.

Koasürans: Birden fazla sigorta işletmesinin tek bir riski üzerlerine almalarına koasürans (müşterek sigorta) adı verilir. Koasüransta genel olarak büyük bir risk çeşitli sigorta işletmeleri tarafından aynı şartlarla paylaşılmaktadır. Fakat reasüransın aksine, koasüransa giren bir sigorta işletmesi koasüransa dahil olan diğer sigorta işletmeleriyle ayrı ayrı muhatap olmaktadır.

Konservasyon: Herhangi bir sigorta şirketinin teminatı altına almış olduğu riskin gerçekleşmesi halinde, ödemeye hazır olduğu tazminat miktarına konservasyon (saklama payı) denir (Dönmez, 2008).

1.1.3. Sigortanın Yararları ve İşlevleri

Sigortanın birçok yararları vardır. Sigorta; yatırımcılar için fon yaratır, küçük ölçekli işletmelerin gelişimine yardımcı olur, önemli bir tasarruf kaynağıdır, sosyo-ekonomik çöküntü ve kayıpların önleyicisidir, uluslararası ticareti artırır, vergi kaynağıdır ve önemli bir dayanışma işleri organizasyonudur (Yanık, 2001). Fertlere ve kurumlara ekonomik ve sosyal hayatta öngörülebilirlik ve emniyet sağlar, kredi teminine yardım eder, tasarrufu geliştirir, sermaye oluşumuna katkı sağlar, huzur ve dayanışmayı sağlar, uluslararası ilişkileri geliştirir, finansal istikrarı artırır, girişimcileri ve ticareti destekler, iş sürekliliği sağlar, sosyal güvenlik programlarının üzerindeki baskıyı hafifletir, risklerin daha etkin yönetilmesini sağlar, finansal sistemin etkinliğini artırır.

Sigorta iş hayatı ve şirketler için canlandırıcı bir faktördür. Sermaye sahiplerinin yeni alanlara girmelerinde teşvik edici ve cesaretlendirici etki sağlamaktadır. Ayıca

emniyet sağlar; bu emniyet özellikle büyük bir kayba uğrama tehdidi altındaki küçük işletmeler için geçerlidir. Kayıpları azaltmaya ya da kontrol etmeye yardımcı olur. Sigorta endüstrisi kayıpların önlenmesi hakkındaki araştırmalara katkıda bulunmaktadır.

1.1.4. Sigortanın Temel Prensipleri

Sigortaya ait bazı temel prensipler aşağıda açıklanmıştır:

Azami İyi Niyet Prensibi: Bu prensip tarafların birbirlerine karşı mutlak iyi niyetle davranmak zorunluluğunu ortaya koymaktadır. Sigorta sözleşmesinde sigortalının beyanının doğru olması bu prensip gereği esastır (Segem ders notları, tarihi nedir?).

Sigortalanabilir Menfaat Prensibi: Sigorta menfaati, sigorta hukukunda, bir kimse ile bir şey arasında bulunan iktisadi ilişkiyi tanımlamak için kullanılır. Sigorta konusu değer korunmasında sigortalının yasal bir menfaatinin olması gerekir (Segem ders notları).

Rizikolanabilir Menfaat İlişkisi Prensibi: Sigortalının, sigortalanacak mal veya canın korunmasından açık, seçik, net ve hukuka, ahlaka aykırı olmayan kısacası meşru bir menfaatinin olması gerekir. Bu menfaat doğal olarak ölçülebilir ve para birimi ile değerlendirilebilir olmalıdır (Dönmez, 2008) .

Hakların Devri Prensibi: Sigortalının hem sigortacıdan hem de hasara sebebiyet veren kişiden tazminat olarak kâr etmesini önlemektir.

Çifte Sigorta Prensibi: Aynı rizikonun birden fazla sigortacı tarafından sigorta edilmesi halinde, sigortanın kâr vasıtası haline dönüşmemesi için zarar sigortacılar tarafından bölüşülerek karşılanır.

Yakın Sebep Prensibi: Yakın sebep prensibi, prim hangi teminatın karşılığında alınmış ise tazminatın da o rizikonun gerçekleşmesi halinde ödeneceğini ifade eder (Segem ders notları).

1.1.5. Sigorta Şirketinin Tanımı

Sigorta işlerinin yönetilmesi, işletilmesi, satışı ile ilgilenen şirkete sigorta şirketi denir. Sigorta işletmeleri, gerçekleşmesi mümkün tehlikelerin tehdidi altında bulunanlara ait riskleri, bir fiyat karşılığında, belli risk sınıfları altında toplayan ve meydana gelecek hasarı grubun üyeleri arasında dağıtarak hasarın birlikte karşılanmasını mümkün kılmak

amacıyla kurulmuş organizasyonlardır. Bu şirketlerin asıl amacı riskin meydana gelmesini önlemek değil, risk taşıyıcılar üzerinde meydana gelebilecek olumsuz iktisadi sonuçları herkes tarafından taşınabilecek bir şekle sokmak, telafi etmektir (Yanık, 2001). Geniş anlamda şirket; bir girişimde, bir faaliyette, hukuki veya fiili bir durumda herhangi bir tarafta birden fazla kişinin bir araya gelmesidir. Dar anlamda şirket: kazanç sağlamayı hedef edinen kişi ve mal topluluğudur (Sağlam ve Şengel, 2011).

Sigorta şirketleri ve reasürans şirketleri faaliyete geçebilmek için, faaliyet göstermek istedikleri her bir sigorta branşında Hazine Müsteşarlığı'ndan izin almak zorundadırlar. Sigorta şirketleri hayat ve hayat dışı sigorta gruplarından sadece birinde faaliyet gösterebilir. Türkiye'de faaliyet gösterecek sigorta şirketleri ile reasürans şirketlerinin, anonim şirket veya kooperatif şeklinde kurulmuş olması şarttır.

Şirket kurucularda aranan nitelikler arasında, Avrupa Birliği direktiflerinde olduğu gibi "itibarlı olma şartı" getirilmiştir. 6762 sayılı Türk Ticaret Kanunu hükümlerine göre anonim veya 1163 sayılı Kooperatifler Kanunundaki hükümlere göre sigortacılık yapmak üzere kooperatif şeklinde kurulan şirketler, sigortacılık işlemleri ve bunlarla doğrudan bağlantısı bulunan işler dışında başka alanda faaliyette bulunamaz. Kuruluş işlemlerini tamamlayan ve ruhsat talebinde bulunan sigorta şirketleri ile reasürans şirketleri, ödenmiş sermayelerini, ruhsat talep edilen sigorta branşları için öngörülen sermaye tutarları ile verilmek istenen teminatlara bağlı olarak, Müsteşarlıkça belirlenecek miktara yükseltmek zorundadır. Hazine Müsteşarlığı, sermaye miktarını, Türkiye İstatistik Kurumu tarafından açıklanan Üretici Fiyatları Endeksi artış oranını aşmamak kaydıyla arttırabilir (Çoban, 2009).

1.1.5.1. Sigorta Şirketlerinin Sınıflandırılması ve Fon Kaynakları

Dünya uygulamaları itibarıyla sigorta şirketlerinin, Mutüel Sigorta Şirketleri, Anonim Şirket Statülü Sigorta Şirketleri ve Lloyd's tipi örgütlenmeler şeklinde üç ayrı grupta toplandıkları görülmektedir.

1. Mutüel Sigorta Şirketleri

Bu şirketler kar amacı gütmeyen; gelirinin ve giderinin ortaklar arasında pay edinilmesini öngören kuruluşlardır. Mutüel sigortalar genellikle kooperatif şirketi şeklinde kurulmaktadır. Bu tip kuruluşlarda, şirkete varlıklarını sigorta ettirenler hem sigortacı hem

de sigortalı vasfını taşımaktadır. Bu tür şirketlerde poliçe sahipleri yönetim kurulu üyelerinin seçiminde oy hakkına sahiptir. Bu şirketlerin avantajlı tarafı, sigorta hizmetlerinin hakiki maliyet fiyatına yani en ucuz şekilde temin edilmesidir. Buna karşılık meydana gelecek özellikle katastrofik hasarlarda genellikle dar ve bölgesel nitelikli kaldıklarından dolayı zararın tamamının karşılanmaması riski vardır.

2. Anonim Şirket Statülü Sigorta Şirketleri

Bu işletmeler ticari kar gayesi ile kurulmuş işletmelerdir. Şirkete sadece hissedarlar ortaktır. Sigortalılar ise müşteri durumundadır ve ilişkileri yapılan sözleşme uyarınca yürütülür. Sigortalı sadece üzerine düşen primi öder ve oluşan şirket kar veya zararına karışmaz.

3. Lloyd's Kurumu

Lloyd's sigorta işletmeleri bir sigorta şirketi olmayıp sigorta hizmeti, teminatı veren kuruluşların oluşturduğu 20.000 üzerinde üyesi bulunan bir topluluktur. Lloyd's sigorta işletmeleri üyeleri kendi aralarında sendikalar teşkil edilmişlerdir ve her sendika bir sigorta alanında uzmanlaşmışlardır. Lloyd's sigorta işletmeleri kuruluşlarını diğer sigorta şirketlerinden ayıran en belirgin nitelik, üyelerinin tüm varlıklarıyla sorumluluk taşımalarıdır. Ayrıca Lloyd's sigorta işletmeleri hiçbir zaman sigortalı ile doğrudan temas etmezler ve münasebet broker denilen aracılar vasıtasıyla sağlanmaktadır (Yanık, 2001).

Sigorta şirketlerinin fon kaynakları: sermayedarların ortak koyduğu fonlar, hukuki düzenden doğan fonlar, ekonominin kendi oluşturduğu fonlar, işletme faaliyetlerinden doğan kardır.

1.2. Mali Yeterlilik (Solvency)

1.2.1. Mali Yeterliliğin Tanımı

Bankacılık sektöründe, Basel Bankacılık Denetim Komitesi bankaların sermaye yeterliliklerinin ölçülmesi ve değerlendirilmesine ilişkin olarak düzenlemeler yapmış ve bu çalışmalar sigortacılık sektöründe teşvik edici olmuştur. Sigorta sektöründe son yıllarda yaşanan mali krizler ile düzenleyici kuruluşlar mali yeterlilik, sermaye yeterliliği, yükümlülük karşılama yeterliliği, ödeme gücü ya da solvency gibi isimlerle de kullanılan bir disiplin geliştirmeye başlamışlardır. Mali yeterlilik – solvency kavramı eski bir kavramdır. Bir şirketin ödeme gücü bir yatırımcıya o şirketin borçlarını ödeyebilir durumda olup olmadığını gösterir.

Uluslararası Sigorta Denetçileri Birliği (IAIS) mali yeterliliği “Bir sigorta şirketi bütün sözleşmelerden doğan yükümlülüklerini makul olarak mümkün bütün şartlar altında yerine getirebiliyor ise mali yeterliğe sahip demektir” şeklinde tanımlamıştır (Çoban, 2009). Sigortacının mali yeterliliğine ilişkin düzenlemelerin amacı, şirketin elinde poliçe olan sigortalılarına karşı mali yükümlülüklerini yerine getirememe riskini en aza indirmektir (Genç, 2006). Mali yeterlilik kavramı bir şirketin tüm sorumluluklarını karşılayabilecek düzeyde varlığa sahip olması biçiminde tanımlanmaktadır (Yanık, 2001). Mali yeterlilik bir sigorta şirketinin varlık ve borçları arasındaki olumlu fark ya da bir başka deyişle öz kaynaklarının tümü olarak tanımlanabilir (Şenel, 2006).

Sigorta şirketlerinin mali yeterliliğine ilişkin düzenlemelerin amacı; şirketin, elinde poliçe olan sigortalılarına karşı mali yükümlülüklerini yerine getirmeme riskini en aza indirmektir. Mali yetersizlik riski tamamen ortadan kaldırıldığı takdirde, sigorta ekonomik olma özelliğini kaybedeceğinden, garanti fonları ile olabildiğince desteklenmiş asgari ölçüdeki batık riski kabullenilmelidir. Mali yetersizlik riskinin tamamen ortadan kaldırılması düşünülemez, ancak mali yeterliliğin sonuçları ile baş edebilmek için pek çok ülkede, garanti fonları ile olabildiğince desteklenmiş asgari yeterlilik ölçütleri oluşturmuştur. Bu nedenle gelişmiş ülkelerde asgari garanti fonu önem kazanmıştır (Genç, 2009).

Sigorta şirketlerinin sermaye yeterliliğinin denetimine ilişkin ilk düzeltici adım, 1994 yılında, daha sonra Almanya Sigortacılık Sektörü Federal Denetleme Kurumu'nun Başkan Yardımcılığını yapmış olan Dr. Helmut Müller'in başkanlığında, Avrupa Denetleme Kurulları Komisyonu'nun oluşturulmasıyla atılmıştır. Müller Komisyonu'nun

1997 yılında yayımlanan raporunda, yürürlükte olan Mali Yeterlilik Sistemi ve Avrupa Birliği mali yeterliliğin denetimine ilişkin sistemin modernizasyonu konusunda önerilerde bulunulmuştur. Solvency I projesi, söz konusu rapora dayanarak hazırlanmış ve 1 Ocak 2004 yürürlük tarihli, hayat-dışı sigortalar (2002/13/ EC) ve hayat sigortaları (2002/83/EC) direktiflerinin ortaya çıkışını hazırlamıştır. Bu tarihinden itibaren, sermaye yeterliliği, sadece ilgili iş yılının sonunda değil, herhangi bir zamanda yerine getirilmesi gereken bir zorunluluk haline gelmiştir. Yeni yasal düzenlemenin, sigorta şirketlerinin bilgilendirme sistemleri için oldukça ayrıntılı zorunluluklar getirmesi nedeniyle, söz konusu denetim işlemi, aynı zamanda risk yönetimi işlevini de yerine getirmeye başlamıştır. Ayrıca, üye ülkelerin ulusal denetleme kuruluşlarının, soruna erken müdahale yetkileri de genişletilmiş olmaktadır.

Bir sigorta şirketinin zor duruma düşmesi durumunda, denetleme kuruluşu, ilgili sigorta şirketinin mali varlıklarını elden çıkarma hakkını sınırlayabilmekte ve iyileştirme planı talebinde bulunabilmektedir. Bu çerçevede, denetleme kuruluşu, ilgili sigorta şirketinin yapmış olduğu reasürans sözleşmelerinin ayrıntılarını talep etme yetkisine de sahiptir. Önceki yıla göre gerek sözleşme tipi, gerekse kalite açısından kötüleşmiş ya da herhangi bir risk transferi ile ilgisi kalmamış, mali yeterlilik bakımından önemli nitelikteki sözleşmelerin, denetleme kuruluşunun yetkisiyle, sermaye yeterliliği hesaplarına dahil edilmesi önlenebilmektedir (Genç, 2009).

1.2.2. Sigorta Şirketlerinin Yükümlülük Karşılama Yeterlilikleri

Solvabilite, sigorta şirketlerinin sigortalıya karşı olan mali yükümlülüğünü yerine getirmesini hedefleyen mali bir tedbirdir. Yükümlülük karşılama yeterliliği, hayat dışı ve hayat branşlarında ayrı ayrı hesaplanır. Yükümlülük karşılama yeterliliği, hayat dışı (sağlık ve ferdi kaza dahil) branşlarda, prim ve hasar esasına göre bulunan tutarlardan yüksek olanı; hayat branşında ise yükümlülüğe ve riske ilişkin sonuçların toplamıdır.

a.) Prim Esasına Göre Yükümlülük Karşılama Yeterliliği

Son bir yıllık süre içinde yazılan primlerden (vergi ve harçlar hariç) fesih ve iptaller düşüldükten sonra kalan tutarın 200 milyar TL'ye kadar olan kısmını %18, geri kalan kısmını %16 ile çarpılmasından sonra bulunan sonuçların toplamının; son bir yıllık süre içinde şirket üzerinde kalan hasar tutarlarının brüt hasara oranı

%50'den aşağı ise %50, yüksek ise bulunan oranla çarpılması sonucunda bulunan tutardır.

b.) Hasar Esasına Göre Yükümlülük Karşılama Yeterliliği

Son bir yıllık sürede ödenen brüt hasarlara muallak hasarlar karşılığı eklenerek rücu yoluyla tahsil edilen hasar tazminatları ile bir yıl önce ayrılan muallak hasar karşılıkları düşüldükten sonra tespit edilecek miktarın ilk 150 milyar TL'ye kadar olan kısmı %26, kalanın %23 ile çarpılması sonucu bulunan tutarlar toplamının son bir yıllık sürede şirket nezdindeki hasar tutarının brüt hasar tutarına oranı %50'den aşağı ise %50, yukarı ise bulunan oranla çarpılması sonucunda bulunan tutardır.

c.) Yükümlülüğe İlişkin Sonuç

Hayat matematik karşılığı ile bir yıllık hayat sigortaları için ayrılan cari riskler karşılığının toplamının %4'nn son bir yıllık süre için ayrılan net matematik karşılığı ile son bir yıllık sürede düzenlenen bir yıllık hayat sigortaları için ayrılan net cari riskler karşılığının toplamının brüt matematik karşılıkları ile bir yıllık hayat sigortaları için ayrılan brüt cari riskler karşılığının toplamına oranı %85'ten aşağı ise %85, yüksekse bulunan oranla çarpılması sonucunda bulunan tutar.

d.) Riske İlişkin Sonuç

Ölüm halinde sigortalıya ödenecek meblağdan matematik karşılıkların düşülmesi suretiyle saptanan risk kapitalinden,

- ✓ Sigorta süresi azami  yıla kadar olanların %0.1
- ✓ Sigorta süresi  yıldan fazla beş yıldan az olanların %0.15
- ✓ Sigorta süresi beş yıldan fazla olanların %0.3 ile çarpılması sonucunda elde edilen bu  tutar toplamının, son bir yıllık sredeki reasürans devirlerinden sonraki toplam risk kapitalinin reasürans devirlerinden önceki toplam risk kapitaline oranı %50'den aşağı ise %50, yüksek ise bulunan oranla çarpılması sonucunda bulunan tutar.

Yönetmeliğin yukarıda belirtilen hükümlerine göre hazırlanan yükümlülük karşılama yeterliliği cetveli müteakip yılın mart ayı sonuna kadar Hazine Müsteşarlığına gönderilir (Sülün, 1997).

Kanaslan'a göre bu teknik, sigorta şirketlerinin yükümlülükleri ile öz kaynakları arasında belirli bir oran bularak büyümelerini öngörmektedir. Kanaslan da prim ve hasar esasına göre hesaplamaları ayrıntılı olarak belirlemiştir (Kanaslan, 2002).

Mali yeterliliğin belirlenmesinde; bilanço kayıtları esas, risk teorisi esas, kapsamlı bilgi işlem simulasyon metodu kullanılmaktadır. Mali yeterliliğin, ulusal ekonominin durumu, muhasebe uygulamaları, maliye politikaları, para politikaları, ekonomik ve politik sebepler, sektörel sorunlar gibi makro; sahiplik yapısı, yönetim takımı, üretim süreci, sermaye yeterliliği, kârlılık, teknik yedekler ve karşılıklar, reasürans anlaşmasının türü, maliyetler, iş genişliği ve büyüklüğü, yatırımların karakteristikleri, aktif ve pasiflerin bileşimi gibi mikro etkenleri vardır (Yanık, 2001). Mali yeterliliği etkileyen bir takım unsurlar da vardır. Bunlar; devlet müdahalesinin ölçüsü, kârlılık ve mali yetersizlik riski arasındaki ilişki, mali yeterlilik üzerine kârlılığın etkisi, katastrofik hasarların mali bünye üzerine etkisi ve mali bünye üzerinde faiz oranlarının etkisidir (Kanaslan, 2002).

1.2.3 Türkiye'de Mali Yeterlilik Düzenlemeleri

Ülkemizdeki yükümlülük karşılama yeterliliği uygulamaları Avrupa Birliği sisteminden alınmıştır ve Sigorta ve Reasürans Şirketlerinin Kuruluş ve Çalışma Esasları Yönetmeliği ile düzenlenmiştir. Gerekli yükümlülük karşılama yeterliliği ise aynı yönetmeliğin 30. Maddesinde gösterilmiştir ve hayat dışı sigortalar ile hayat sigortaları için ayrı ayrı hesaplanmaktadır.

- 1.) Hayat dışı (sağlık ve ferdi kaza dahil) sigortalarda gerekli yükümlülük karşılama yeterliliği, Avrupa Birliği'nde olduğu gibi, prim ve hasar esasına göre bulunan tutarlardan yüksek olanıdır.
- 2.) Hayat sigortalarındaki yükümlülük karşılama yeterliliği ise yükümlülüğe ve riske ilişkin sonuçların toplamıdır.

Ülkemizde Avrupa Birliği'nde yer alan gerekli yükümlülük karşılama yeterliliğiyle bağlantılı Garanti Fonu uygulaması bulunmamakta, bunun yerine aslında aynı amaca hizmet eden ancak yetersiz bir teminat sistemi bulunmaktadır (Şenel, 2006).

Mali sıkıntı içindeki sigorta şirketleri için bazı tedbirler alınabilir. Öncelikle şirket mali olarak yetersizlik görüntüsünü yaratan temel faktörlerden kurtulmalıdır. Maliyet ve fiyat düşürmek şirket yönetimleri açısından temel amaç olmakta, yatırımlarda kullanılan

aktif kalemler pasifleri aşmalıdır (Yanık, 2001). Yapılan mali yeterlilik araştırmalarının sonucu olumsuz çıkarsa ani ya da vade sonu tasfiye yapılabilir.

1.2.4. Solveny II

Solvency II çerçevesi birbirilerini karşılıklı olarak pekiştiren “üç sütun” üzerine dayanmaktadır. Bu yapı, bankacılık sektöründe Basel II’nin eşdeğeri olarak görülebilecek olan hazırlanması sırasında tasarlanmıştır. Solvency II’nin üç sütunu aşağıda özetlenmiştir (Çoban, 2010).

Tablo 1.1. Solvency II’nin Üç Sütunlu Yapısı

1. SÜTUN	2.SÜTUN	3.SÜTUN
<u>Nicel Düzenlemeler</u> -Öz sermaye -Teknik karşılıklar -Şirket için gerekli sermaye hesaplamaları -Varlık ve yükümlülüklerin değerlemesi -Risk ölçümü ve varsayımları -Hesaplama formülleri -Standart - içsel modeller	<u>Nicel Düzenlemeler</u> -İç kontrol -Risk yönetimi -Denetim otoritesinin kontrolü -Stres testleri -Senaryo testleri -ORSA (şirketin risk profiliyle uyumlu mali yeterlilik değerlendirmesi) -Ek sermaye düzenlemeleri	<u>Piyasa Disiplini</u> -Kamuya açıklama -Denetçiye Raporlama

Kaynak: Çoban, N. 2010. Sigortacılık Sektöründe Solvency II Yönetişim Sistemi. *Ekonomi Bilimleri Dergisi*, Cilt 2, Sayı 2. ISSN 1309-8020 (Online)

Solvency II’nin risk yönetimini geliştirmek, denetim alanında uyumu artırmak, sektörler arası uyumu sağlamak, sermayenin daha iyi dağılımını sağlamak, uluslararası düzenlemelere uyum sağlamak, şeffaflığı artırmak gibi özel amaçları; sigorta direktiflerini tek çatı altında toplamak, teknik karşılıkların hesaplamasını uyumlaştırmak, küçük ve orta ölçekli şirketler için orantılı düzenlemeler getirmek, raporlama alanında uyumu artırmak gibi operasyonel amaçları vardır (Genç, 2009).

Solveny II’nin Avrupa Birliği ve Türkiye Karşılaştırması tablosu aşağıda verilmiştir.

Tablo 1.2. Solveny II'nin Avrupa Birliği ve Türkiye Karşılaştırması

	AVRUPA BİRLİĞİ	TÜRKİYE
SÜTUN I	☐ Bütünsel bilanço yaklaşımı, sermaye hesabında varlık ve yükümlülükler ve aralarındaki etkileşimi dikkate alınır. ☐ Varlık ve yükümlülükler piyasa değeri ile değerlendirilir. Teknik karşılıklar; En iyi tahminci+Risk Marjı ile hesaplanır. ☐ SCR ve MCR olmak üzere iki farklı mali yeterlilik düzeyi belirlenmiştir. ☐ Sermaye hesaplamaları için standart formül, tam ve kısmi içsel modeller ☐ Basiretli Tacir ilkesi, Yatırım Serbestisi getirilmiştir.	☐ Sadece yükümlülükleri dikkate alır. ☐ Varlıklar defter değeri ile teknik karşılıklar ise Muallak Tazminat Karşılığı için En İyi Tahmin'e benzer "Aktüeryal Zincirleme Merdiven Metodu" adı verilen bir hesaplama kullanılmaktadır. ☐ Bir sermaye düzeyi vardır, hesaplaması için iki yöntem vardır. ☐ Hangi varlıklara hangi oranda yatırım yapılacağı belirlenmiştir.
SÜTUN II	☐ Yönetişim Sistemi-risk yönetimi, iç kontrol ve iç denetim. ☐ Risk yönetimi içinde ORSA (risk ve mali yeterlilik değerlendirmesi) ☐ Grup denetimi düzenlemeleri yapılmıştır.	☐ 2008 yılında çıkarılan yönetmelikle AB düzenlemesi ile aynı ancak "İç Sistemler" olarak isimlendirilen ve risk yönetimi-iç kontrol-iç denetimden oluşan sistem geliştirilmiştir ☐ ORSA benzeri bir değerlendirme sistemi yoktur. ☐ Grup denetimi dile ilgili düzenleme yoktur.
SÜTUN III	☐ Açıklama gereklilikleri ile şeffaflık (UFRS 4) , raporlama gerekleri çok daha sıkı kurallara bağlıdır ve detaylıdır.	☐ Açıklama gereklilikleri ile şeffaflık (UFRS4), raporlamaların kapsamında farklılıklar vardır.

Kaynak: Çoban, N. 2009. *Sigorta Şirketlerinde Mali Yeterlilik, Avrupa Birliği Sigorta Uygulaması (Solvency II) ve Türkiye Değerlendirmesi*. Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü İşletme Anabilim Dalı Doktora Tezi, İstanbul.

1.3. Erken Uyarı Sistemleri

Erken uyarı sistemleri temel olarak finansal başarısızlıkların önceden tahmin edilebilmesi amacıyla kullanılan bir teknik olup, geleceği görülebilir hale getirmek için kullanılır. Bu analizle işletmenin içinde bulunduğu ve gelecekte karşılaşılabileceği riskler tespit edilerek, bu risklerin nicel sonuçlarının neler olacağı incelenir. İşletmelerin finansal oranlar yardımıyla başarılı ve başarısız gruplar olarak sınıflandırılması ön plandadır. Finansal verilerin ve oranların istatistikî teknikler yardımıyla analizini yaparak işletmelerin başarısızlık nedenlerini önceden tespit edecek ve bu göstergelere dayanılarak işletmelerin yakın gelecekteki durumları ile ilgili tahminlerde bulunabilmek amacıyla kurulan model ve sistemlere erken uyarı sistemleri adı verilir.

Erken uyarı sistemlerine olan ihtiyacı ortaya çıkmasında en önemli sebepler, günümüzde risklerin artışı, günümüz şartlarının geçmiş koşullarından farklılıklar taşıması, işletmeler üzerindeki olumsuz gelişmelerin muhasebe kayıtlarına ve ilgililere ulaşması sırasında geçen sürenin uzun olması ve gerekli önlemlerin alınmasında geç kalınmasıdır. Konuya ilişkin ayrıntılı bilgi çeşitli kaynaklardan elde edilebilir (Yanık, 2001; Başpınar, 2005).

İşletmeler bir takım kötü sinyaller vermeden mali başarısızlık içine girmezler. Erken uyarı sistemleri genellikle, finansal veri ve tablolar, işletme yönetimi, işletme faaliyetleri ve sektörel değişimler üzerinde değerlendirmeler yapmak üzere odaklanır ve söz konusu olumsuz sinyalleri bu değerlendirmeler içerisinde araştırır (Yanık, 2001). Ülkemizde uygulanmakta olan sistemin amacı, mali bünyeleri zayıflama eğilimine giren şirketlerin önceden tespit edilerek, bu şirketlerin gerekli tedbirleri almalarını teminen uyarılmalarını sağlamak ve bu suretle sigorta sistemine zarar verebilecek ve sigortalıları zarara uğratabilecek gelişmelerin önüne geçmektir.

BÖLÜM 2. SİGORTA ŞİRKETLERİNDE MUHASEBE UYGULAMALARI VE TEMEL TABLOLAR

Konunun temelini oluşturduğu için bu bölümde muhasebe ve finansal tablolar hakkında temel bilgiler verilmektedir. İlerleyen bölümde yapılacak uygulama burada verilen bilgiler ışığında yapılacaktır.

2.1. Muhasebe

Muhasebe, işletmenin varlıkları ve kaynakları (sermayesi ve borçları) üzerinde değişme yaratan ve para ile ifade edilen mali nitelikli işlemlere ait bilgileri; kaydetmek, sınıflandırmak, özetlemek, analiz etmek ve yorumlamak suretiyle ilgili kişi ve kurumlara raporlar halinde sunan bir bilgi sistemidir (Akçetin) <http://www.muhasebetr.com/egitimkosesi/>, Erişim Tarihi: [20.04.2016].

Muhasebe, mali karaktere sahip olayları, para birimi ile ifade ederek sınıflayan, tarih sırası ile kaydeden, raporlayan ve bu raporları yorumlayan bir mali sanattır (Akdoğan, Tenker, 2010).

2.2. Sigorta Muhasebesi

Sigorta sektörü diğer sektörlerden farklılık gösteren özellikli bir sektördür. Dolayısıyla bu farklılık sigorta muhasebesine yansımaktadır. Sigorta sektörünün kendine özgü bir hesap planı vardır. Sigorta sektöründeki prim olayı sigortalılar açısından ödenebilecek bir borç olarak nitelendirilir. Bu borcun testi için yükümlülük testleri yapılmaktadır. Ancak genel finansal yapının analizi açısından da mali tabloların analizi önem arz etmektedir.

Sigorta muhasebesi aynı faaliyet döneminde, şirketin ana konusunu oluşturan sigortacılık ve yan faaliyetleri ile öz sermayesindeki değişimleri göstermek suretiyle faaliyet sonuçları hakkında bilgi vermektedir. Ayrıca hizmet maliyetinin oluşumu, hizmet satış fiyatının belirlenmesi, güvence altına alınan risklerin karşılanması gibi çok yönlü hesapların toplandığı bir hesap düzenini içermektedir. Sigorta işletmelerinde muhasebe, öteki işletmelerde olduğu gibi oluşan kıymet hareketlerini izlemekte ve kayda almakta, bir bilanço ile durum hakkında bilgi vermektedir. Bunun yanında, sigorta işletmeleri hizmet üreten

işletmeler olduğundan, diğer işletmelerden farklı olarak, hizmet özelliğinden türeyen ayrıntıları da içerecek biçimde hesaplar düzenlemek durumundadırlar. Sigorta muhasebesi genel hatları ile genel muhasebeye benzemekte ve onun gibi işletme faaliyetlerini izleyerek, bir düzen içinde ve kendi yöntemleri ile gerekli kayıtları yapmaktadır (Çaldağ, 1979).

2.2.1. Sigorta İşletmelerinde Muhasebeleştirilmesi Gereken İşlemler

Sigorta işletmelerinde muhasebeleştirilmesi gereken işlemler şunlardır;

- ✓ Prim üretimi sağlamak,
- ✓ Sigorta aracılara (acentelere, prodüktörlere, brokerlere) prim üretimleri üzerinden komisyon vermek,
- ✓ Üstlenilen rizikonun bir kısmını başka sigorta ve reasürans şirketlerine devretmek (pasif reasürans),
- ✓ Devredilen primler karşılığında sigorta ve reasürans şirketlerinden komisyon almak,
- ✓ Başka sigorta şirketlerinin üstlendikleri rizikolardan pay almak (aktif reasürans)
- ✓ Aktif reasürans yoluyla alınan primlere karşılık komisyon ödemek,
- ✓ Oluşan hasarlardan paylarına düşen kısmı ödemek,
- ✓ Gerek sigorta tekniği, gerekse muhasebenin dönersellik ilkesi uyarınca, sigorta mevzuatında öngörülen teknik karşılıkları hesaplamak,
- ✓ Poliçe ve ipotek karşılığı ödünç para vermek (ikraz),
- ✓ Sigorta mevzuatının öngördüğü teminatları tesis etmek,
- ✓ Toplanan fonları çeşitli yatırım alanlarında değerlendirmek,
- ✓ Vergi mükellefi veya sorumlusu olarak çeşitli vergi, resim ve harçları tahsil etmek ve ödemek,
- ✓ İşletme faaliyetlerinin gereği olan sabit ve değişir giderleri yapmak,
- ✓ İhtiyaç duyulan maddi duran varlıkları edinmek,
- ✓ Diğer şirketlere iştirak etmektir (Dönmez, 2008).

2.2.2. Sigorta İşletmelerinde Hesap Planı

Önceden de belirtildiği gibi sigorta sektörünün kendine özgü bir hesap planı vardır. Bu plan aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Tablo 2.1. Sigorta İşletmelerinde Hesap Planı

1. CARİ VARLIKLAR
10. Nakit ve Nakit Benzeri Varlıklar
11. Finansal Varlıklar İle Riski Sigortalılara Ait Finansal Yatırımlar
12. Esas Faaliyetlerden Alacaklar
13. İlişkili Taraflardan Alacaklar
14. Diğer Alacaklar
18. Gelecek Aylara Ait Giderler ve Gelir Tahakkukları
19. Diğer Cari Varlıklar
2. CARİ OLMAYAN VARLIKLAR
22. Esas Faaliyetlerden Alacaklar
23. İlişkili Taraflardan Alacaklar
24. Diğer Alacaklar
25. Finansal Varlıklar
26. Maddi Varlıklar
27. Maddi Olmayan Varlıklar
28. Gelecek Yıllara Ait Giderler ve Gelir Tahakkukları
29. Diğer Cari Olmayan Varlıklar
3. KISA VADELİ YÜKÜMLÜLÜKLER
30. Finansal Borçlar
32. Esas Faaliyetlerden Borçlar
33. İlişkili Taraflardan Borçlar
34. Diğer Borçlar
35. Sigortacılık Teknik Karşılıkları
36. Ödenecek Vergi ve Benzeri Diğer Yükümlülükler İle Karşılıkları
37. Diğer Risklere İlişkin Karşılıklar
38. Gelecek Aylara Ait Gelirler ve Gider Tahakkukları
39. Diğer Kısa Vadeli Yükümlülükler
4. UZUN VADELİ YÜKÜMLÜLÜKLER
40. Finansal Borçlar
42. Esas Faaliyetlerden Borçlar
43. İlişkili Taraflara Borçlar
44. Diğer Borçlar
45. Sigortacılık Teknik Karşılıkları
46. Diğer Yükümlülükler ve Karşılıkları
47. Diğer Risklere İlişkin Karşılıklar
48. Gelecek Yıllara Ait Gelirler ve Gider Tahakkukları
49. Diğer Uzun Vadeli Yükümlülükler
5. ÖZSERMAYE
50. Ödenmiş Sermaye
52. Sermaye Yedekleri
54. Kâr Yedekleri
57. Geçmiş Yıllar Kârları
58. Geçmiş Yıllar Zararları (-)
59. Dönem Net Kârı
6. GELİR TABLOSU HESAPLARI
60. Hayat Dışı Teknik Gelir
61. Hayat Dışı Teknik Gider (-)
62. Hayat Teknik Gelir
63. Hayat Teknik Gider (-)
64. Emeklilik Teknik Gelir
65. Emeklilik Teknik Gider (-)
66. Yatırım Gelirleri
67. Yatırım Giderleri
68. Diğer Faaliyetlerden ve Olağandışı Faaliyetlerden Gelir ve Kârlar ile Gider ve Zararlar
69. Dönem Net Kârı veya Zararı
7. HAYAT DIŞI BRANŞLARI TEKNİK KISIM GELİR TABLOSU HESAPLARI
9. NAZİM HESAPLAR

2.3. Sigorta Şirketlerinin Düzenledikleri Finansal Tablolar

Sigorta şirketleri de diğer şirketler gibi finansal tablolar düzenlerler. Sigorta sektörünün kendine ait bir hesap planı vardır. Hesap planındaki farklılık, finansal tablolarının da diğer sektördeki hesap planlarından farklı olmasına neden olmaktadır.

Sigorta şirketlerinin bilanço ve kâr-zarar tabloları genel kabul görmüş muhasebe ilkelerine göre hazırlanmakla birlikte, kullanılan bazı özellik arz eden hesaplar ve yöntemler itibarıyla diğer şirket bilançoları ve kâr-zarar tablolarına göre farklılıklar taşıdığı görülmektedir (Kanaslan, 2002).

Finansal Tablolar

- ✓ Bilanço
- ✓ Gelir tablosu
- ✓ Satışların maliyet tablosu
- ✓ Bilanço ve gelir tablosu dipnot ve ekleri
- ✓ Fon akım tablosu
- ✓ Nakit akım tablosu
- ✓ Kâr dağıtım tablosu
- ✓ Öz kaynaklar değişim tablosu

Finansal tablolar hakkında ayrıntılı bilgi izleyen bölümlerde ayrıntılı olarak verilecektir.

2.3.1. Finansal Tabloların Düzenlenmesinde Esas Alınacak Genel Kabul Görmüş Muhasebe Temel Kavramları

Konuya ilişkin kavramlar aşağıda verilmiştir.

1. Sosyal Sorumluluk Kavramı: Üstlenilen görevleri yeri getirme bilincidir. Muhasebeleştirme sırasında kullanılan bilgiler tarafsız, kurallara uygun ve adil olmalıdır.
2. Kişilik Kavramı: İşletmenin sahiplerinden ayrı tüzel bir kişiliğinin olması ve işlemlerin buna göre düzenlenmesi gereklidir.
3. İşletmenin Sürekliliği Kavramı: Kurulan her şirketin sahiplerinin ömründen bağımsız, sonsuz bir ömrünün olduğu varsayılarak kurulması gerekir.

4. Dönemsellik Kavramı: Sonsuz kabul edilen ömrün belirli dönemlere ayrılarak (genellikle bir faaliyet yılıdır), her dönem birbirinde bağımsız olarak muhasebeleştirilmelidir.
5. Parayla Ölçülme Kavramı: Muhasebeye konu olan her değer ulusal bir parayla ifade edilmelidir.
6. Maliyet Esası Kavramı: İşletmenin edindiği tüm hizmet ve varlıklar muhasebeleştirilirken bunların işletmeye olan maliyeti esas alınmalıdır.
7. Tarafsızlık ve Belgelendirme Kavramı: Muhasebeleştirilen her işlem beyana göre değil fatura, makbuz, senet gibi belgelere dayandırılarak tarafsız bir şekilde yapılmalıdır.
8. Tutarlık Kavramı: Şirketlerin yaptığı işlemlerin birbiriyle çelişmemesi, her dönemde aynı muhasebe teknikleri kullanılması gerekir.
9. Tam Açıklama Kavramı: İşletmenin kayıtları ve tabloları net olarak ulaşılabilir ve gerekli açıklamalara yapılmalıdır.
10. İhtiyatlılık Kavramı: İşletmenin ileride karşılaşılabileceği riskler önceden düşünülüp ona göre dikkatli davranmalı ve gerekli önlemleri almalıdır.
11. Önemlilik Kavramı: Her işlemin tutarı küçük dahi olsa muhasebeleştirilmesi gereklidir.
12. Özün Önceliği Kavramı: Muhasebe kayıtları yapılırken, biçimden ziyade özleri dikkate alınmalıdır.

2.3.2. Finansal Tablolar

2.3.2.1. Bilanço ve Bilanço Düzenlemenin Temel Kuralları

Bilanço bir işletmenin belirli bir tarihteki sahip olduğu varlıklar ile bu varlıkların sağlandığı kaynakları genel kabul görmüş muhasebe ilkelerine uygun biçimde belirtilen mali bir tablodur. İşletmenin varlık, borç ve öz kaynak kalemlerini ve tutarlarını ayrıntılarıyla gösterir. Aktif ve pasif olmak üzere iki tarafı vardır. Varlıklar ve kaynaklar olmak üzere iki ana gruptan oluşmaktadır. Varlıklar, en çok likitten en az likit varlıklara doğru hesap grupları ve ana hesaplar bazında sıralanmaktadır. Bilanço bir işletmenin zamanın belli bir anındaki durumunu gösteren bir mali ya da finansal tablodur. Bir işletmenin belli bir andaki finansal (mali) durumunu gösteren bir fotoğraf gibidir. Bu fotoğraf isteğe bağlı olarak çeşitli dönemlerde çekilebilmesine karşılık, genel bir uygulama ve yasal zorunluluk olarak 31 Aralık tarihi itibarıyla her yıl sonlarında çekilir. Böylece işletmenin bir yıllık faaliyetinin sonucu yılsonunda 31 Aralık gününde görülür (Sarıaslan, Erol, 2008).

TMSK'nın konuya ilişkin yönetmelik ve tebliği, muhasebenin genel ilkeleri göz önünde tutularak, bilanço düzenlemesine ilişkin kurallar şöyle belirtilebilir.

- ✓ Finansal durum hakkında bilgiler öncelikle bilançoda yer almalıdır.
- ✓ Bilançoda varlıklar, kaynaklar ve öz sermaye ve bunların alt sınıflandırılması (ikincil bölümleri) açık olarak gösterilmelidir. Bilgiler, birleştirilmiş ve sınıflandırılmış olarak sunulmalıdır.
- ✓ Bilanço kalemleri, bilançonun hizmet edeceği amaca uygun olarak anlamlı şekilde ayrıma tabi tutulmalı, sınıflandırılmalıdır. Nitelikleri, kullanım amaçları farklı kalemler aynı başlık altında toplanmamalıdır.
- ✓ Benzer kalemlerden oluşan her önemli bölüm, bilançoda ayrı olarak gösterilmelidir.
- ✓ Bilançoda açıkça anlaşılamayan hususlar hakkında dipnotlarda gereken bilgi verilmelidir. Dipnotları bilançoda yer alan bilgiler ek bilgiler içermelidir (Yağız,2012).

Başbakanlık Hazine Müsteşarlığı'nın yaptığı düzenlemelere göre sigorta şirketlerinin bilanço düzenlerken uyması gereken kurallar aşağıdaki gibidir;

- Bilanço net değer esasına göre hazırlanır. Bu nedenle, şirketin aktif ve pasif yapısını düzenleyici nitelikteki hesaplar ilgili bulundukları kalemlerin altında birer indirim kalemi olarak gösterilir. Bilançonun aktif ve pasif yapısını yansıtan hesaplar kendi aralarında mahsup edilemez. Borç bakiyesi veren hesapların bilançonun aktif bölümünde, alacak bakiyesi veren hesapların pasif bölümünde yer alması sağlanır.
- Varlıklar gelecekteki iktisadi faydaların kullanma hakkının şirkete ait olması ve güvenilir bir şekilde ölçülebilen değer veya maliyetinin bulunması durumunda bilançoda gösterilir. Tutarları kesin olarak saptanamayan alacaklar için herhangi bir tahakkuk işlemi yapılamaz. Bu tür alacaklar aktif kalemlere ilişkin açıklama ve dipnotlarda gösterilir.
- Yükümlülükler iktisadi faydaları içeren kaynakların şirket dışına çıkmasına yol açacak bir edime sahip olunması ve bu edimin yerine getirilmesi için gerekli tutarın güvenilir bir şekilde ölçülebilmesi durumunda bilançoda gösterilir. Tutarı kesin olarak saptanamayanlar veya ihtilafa konu olanlar da dahil olmak üzere, şirketin bilinen ve tutarı uygun olarak tahmin edilebilen bütün yabancı kaynakları tespit ve kayıt edilerek bilançoda gösterilmelidir (Dönmez, 2008).

2.3.2.1.2. Sigorta İşletmelerinde Bilanço Tablosu

Tablo 2.2. Sigorta İşletmelerinde Bilanço Tablosu

... Şirketinin ... / ... / Tarihli Bilançosu (Milyon TL)	
AKTİFLER	PASİFLER
I. NAKİT DEĞERLER	I. BORÇLAR
a.Kasa	a. Sigorta ve Reas Şirk. Cari Hesabı
b.Bankalar	b. Sigorta ve Reasürans Şirketlerinin Depoları
II. MENKUL DEĞERLER CÜZDANI	c. Ödenecek Vergi ve Diğer Yükümlülükler
a.Menkul Değerler	d. Diğer Borçlar
b. Menkul Değ. Değer Azalış Krş. (-)	II. KARŞILIKLAR
III.ALACAKLAR	A. TEKNİK KARŞILIKLAR
a.Sigortalılar	a. Cari Rizikolar Karşılığı
Sigortalılar	Cari Rizikolar Karşılığı
Sigortalılar Prim Alacak Karşılığı (-)	Reasürörler Payı (-)
b.Acenteler	b. Muallak Hasar Karşılığı
Acenteler	Muallak Hasar Karşılığı
Acenteler Prim Alacak Karşılıkları (-)	Reasürörler Payı (-)
c. Sigorta ve Reasürans Şirkeleri Cari Hesabı	c. Deprem Hasar Karşılığı
d. Sigorta ve Reasürans Şirketi Nez. Depolar	d. Hayat Matematik Karşılığı
e. İkrarlar	Hayat Matematik Karşılığı
f. Diğer Alacaklar	Reasürörler Payı (-)
IV. İDARİ VE KANUNİ TAKİP. ALACAK.	e. Hayat Muallak Tazminat Karşılığı
İdari ve Kanuni Tak. Al.	Hayat Muallak Tazminat Karşılığı
İdari ve Kanuni Tak. Al. Karş. (-)	Reasürörler Payı (-)
V. İŞTİRAKLER	f. Hayat Kar Payı Karşılığı
İştirakler	Hayat Kar Payı Karşılığı
İştirakler Değer Azalış Karş. (-)	Reasürörler Payı (-)
İştiraklere Sermaye Taahhütleri (-)	B. SERBEST KARŞILIKLAR
VI. SABİT DEĞERLER	a. Kıdem Tazminatı Karşılığı
a. Menkuller	b. Diğer Serbest Karşılıklar
Menkuller	III. DİĞER PASİFLER
Menkuller Birikmiş Amortismanları (-)	IV. ÖZKAYNAKLAR
b. Gayrimenkuller	a. Ödenmiş Sermaye
Gayrimenkuller	Nominal Sermaye
Gayri. Birik. Amort. (-)	Ödenmemiş Sermaye (-)
	VII. DİĞER AKTİFLER

AKTİF TOPLAMI**NAZİM HESAPLAR**

DİPNOTLAR

A. Bankalar Hesabının milyon TL'si

Menkul Değer. Cüzdanı Hesabının milyon TL'si

İştirakler Hesabının milyon TL'si

Gayrimenkuller Hesabının milyon TL'si

Sigorta Murakabe Kanunu Uyarınca Hazine Müsteşarlığı Lehine Bloke/ İpotek Edilmiştir.

B. Gayrimenkuller milyon TL'sine sigorta edilmiştir

C. Hisse Senetlerinin Borsa Değeri milyon TL'dir.

Kaynak: Atay, S. *Türkiye Sigorta İşletmeleri Finansal Tabloları Hakkında Bir Eleştiri*. Süleyman Demirel Üniversitesi İ.İ.B.F. İşletme Bölümü

b. Kanuni Yedek Akçeler

c. Olağanüstü Hasar Karşılığı

d. İhtiyari Yedek Akçeler

g. Özel Fonlar

h. Zarar (-)

Dönem Zararı

Geçmiş Yıl Karları

V. KAR

a. Dönem Karı

b. Geçmiş Yıl Karları

PASİF TOPLAMI**NAZİM****HESAPLAR**

2.3.2.2. Gelir Tablosu ve Gelir Tablosu Düzenleme Kuralları

Şirketin belirli bir dönemde elde ettiği tüm hasılat ve gelirler ile katlandığı tüm maliyet ve giderleri sınıflandırılmış olarak gösteren ve dönem faaliyet sonuçlarını kâr veya zarar olarak özetleyen tablodur. İşletmenin belirli bir dönemde elde ettiği tüm gelirler ile aynı dönemde katlandığı tüm maliyet ve giderleri ve bunların sonucunda işletmenin dönem karını veya dönem net zararını kapsayan tablodur (Yağız, 2012).

Muhasebenin temel kural ve kavramlar çerçevesinde gelir tablosu düzenleme kuralları şöyle belirtilebilir.

- ✓ Bütün gelir ve giderler tahakkuk ettikleri hesap dönemine ait gelir tablosunda gösterilir.
- ✓ Bütün gelir ve giderler kaynaklar itibariyle sınıflandırılır; her gelir grubu ilgili olduğu gider grubu ile karşılaştırılır ve gayrisafı tutarları üzerinden gösterilir. Bir gelir kalemi, bir gider kalemi ile kısmen veya tamamen netleştirmek suretiyle gelir tablosu kapsamından çıkarılamaz.
- ✓ Gelirler; ancak elde edilen iktisadi faydada güvenilir bir şekilde ölçülebilen artış olduğunda gelir tablosunda gösterilir.
- ✓ Giderler varlıklarda azalışa veya yükümlülüklerdeki artışa bağlı olarak, iktisadi faydada güvenilir bir şekilde ölçülebilir, bir azalış olduğunda gelir tablosunda yer alır.
- ✓ Gelir tablosu dönemsel bir tablo olduğundan, dönem kapandıktan sonra ortaya çıkan gelir, gider, kar ve zarar ilişkin düzeltme gereği, geçmiş gelir tablolarının düzeltilmesi yolu ile gerçekleştirilemez. Düzeltme gereğinin belirlendiği dönemde, önceki dönem gider veya zararları olarak faaliyet dışı gelirler ya da faaliyet dışı giderler arasında gösterilmelidir.
- ✓ Gelir tablosunda önceki dönemle karşılaştırma yapılmasına olacak verecek bilgiler yer almalıdır. Cari dönemde muhasebe uygulamalarında değerlendirme ölçülerinde değişiklik yapılmış ise, bunun kar zarar tutarı üzerindeki etkisi açıklanmalıdır.
- ✓ Faiz ve gelir tahakkuk ve reeskontları ile faiz ve gider tahakkuk ve reeskontları konusunda açık ve ayrıntılı bilgi vermelidir (Yağız, 2012).

Tablo 2.3’de Sigorta işletmelerinde gelir tablosu verilmiştir.

Tablo 2.3. Sigorta İşletmelerinde Gelir Tablosu

... / ... / - ... / ... / Dönemi Kâr / Zarar Tablosu (milyon TL)					
BRANŞLAR	YANGIN	NAKLIYAT	KAZA	DOLU	HASTALIK
I. TEKNİK GELİRLER					
A. Alınan Primler					
B. Alınan Komisyonlar					
C. Ödenen Tazminatta Reasürörler Payı					
D. Devreden Teknik Karşılıklar (Net)					
a. Cari Rizikolar Karşılığı					
b. Muallak Hasarlar Karşılığı					
c. Hayat Matematik Karşılığı					
d. Hayat Muallak Tazminat Karşılığı					
e. Hayat Kâr Payı Karşılığı					
f. Diğer Teknik Karşılıklar					
E. Ayrılan Teknik Karşılıklarda Reasürörler Payı					
a. Cari Rizikolar Karşılığında Reasürörler Payı					
b. Muallak Hasar Karşılığında Reasürörler Payı					
c. Hayat Matematik Karşılığında Reasürörler Payı					
d. Hayat Muallak Karşılığında Reasürörler Payı					
e. Hayat Kâr Payı Karşılığında Reasürörler Payı					
f. Diğer Teknik Karşılıklarda Reasürörler Payı					
F. Diğer Gelirler					
II. TEKNİK GİDERLER					
A. Reasürörlere Verilen Primler					
B. Ödenen Komisyonlar					
C. Ödenen Tazminatlar					
D. Ayrılan Teknik Karşılıklar					
a. Cari Rizikolar Karşılığı					
b. Muallak Hasarlar Karşılığı					
c. Deprem Hasar Karşılığı					
d. Hayat Matematik Karşılığı					
e. Hayat Muallak Tazminat Karşılığı					
f. Hayat Kâr Payı Karşılığı					
g. Diğer Teknik Karşılıklar					
E. Diğer Giderler					
III. TEKNİK KÂR / ZARAR (I – II)					
IV. GENEL GİDERLER					
A. Personel Giderler					
B. Genel Yönetim Giderleri					
C. Vergi ve Diğer Yükümlülükler					
D. Amortisman Giderleri					
E. Karşılık Giderleri					
F. Diğer Giderler					
V. MALİ GELİRLER					
A. Faiz Gelirler					
B. Kâr Payı Gelirleri					
C. Satış Kârları					
D. Kira Gelirleri					
E. Kambiyo Kârları					
F. Diğer Gelirler					
VI. MALİ GİDERLER					
A. Faiz Giderleri					
B. Satış Zararları					
C. Kambiyo Zararları					
D. Karşılıklar					
E. Diğer Giderler					
VII. DÖNEM KÂR / ZARARI (III – IV + V-VI)					

Kaynak: Atay, S. *Türkiye Sigorta İşletmeleri Finansal Tabloları Hakkında Bir Eleştiri*. Süleyman Demirel Üniversitesi İ.İ.B.F. İşletme Bölümü

2.3.2.3. Bilanço ve Gelir Tablosu Arasındaki İlişki

Bilanço, işletmenin belli bir tarihteki ekonomik ve finansal durumu ile dönem sonucunu gösterdiği halde; gelir tablosu kar ve zarar hesabı aracılığı ile dönem sonucunun hangi olaylardan meydana geldiğini göstermesi bakımından değer taşır. Bilançoda tek kalem olarak görünen dönem sonucu, gelir tablosunun düzenlenmesi ile çözümlemeye tabi tutulur ve dönem sonucunun, olayın endüstriyel veya ticari işlemler sonucundan mı yoksa olağanüstü olaylardan mı kaynaklandığı ortaya konulmuş olur. Bu görünümü ile gelir tablosu; bir anlamda kar ve zarar hesabının modern muhasebe anlayışına göre düzenlenmiş bir görünümü olmaktadır. Böylece dönem sonucunu meydana getiren olayların çözümlenmesi, yönetim kararlarının alınması bakımından önemli yararlar sağlar (Yağız, 2012).

2.3.2.3.Kâr / Zarar Tablosu

Sigorta murakabe kanununa göre hazırlanması gereken kar-zarar tablosunda; bir tarafta gelirler diğer tarafta ise giderler yer almaktadır. Giderler teknik ve mali giderlerden oluşmaktadır ve teknik gider kalemleri her bir branş itibarıyla ayrı ayrı verilmiş olup en sonda toplanmaktadır. Aynı şey gelirler içinde söz konusu olup gelirlerde teknik ve mali olarak iki kısımdan oluşmaktadır. Karşılıklar hesabı net tutarlar üzerinden gösterilmekte olup, reasürör payları gösterilmemektedir (Sülün, 1997).

Sigorta işletmelerinin kâr-zarar tablolarının oluşumunda diğer şirketlerin kâr-zarar tablolarına göre bazı farklılıklar görülmektedir. Bu farklılıklar aşağıda verilmiştir;

- ✓ Sigorta hizmetlerinin dönem başı ve dönem sonu stokları söz konusu değildir.
- ✓ Sigortacılık hizmetinin üretilmesinde direkt işçilik söz konusu değildir.
- ✓ Sigortacılık hizmetinin üretiminde genel imalat gideri söz konusu olmayıp dönem giderleri ya da genel idare giderleri oluşmaktadır.
- ✓ Sigortacılık hizmetinin maliyetine direkt madde giderleri ve yarı mamüller maliyeti girmez.
- ✓ Sigortacılık faaliyetleri sonrası üretilen maliyet taşıyıcısı sigortalanabilir risk veya sözleşme sayısı maddi birer varlık olmadığı için stoklama ve finansmana gerek duyulmaz.
- ✓ Sigorta hizmetinin satışı ile elde edilen gelirler bir dönemi aşar. Satılan hizmete ait fiyatın (prim) %25'i peşin tahsil edilir, kalanı için taksit yapılabilir.

- ✓ Ayrıca teknik kâr zarar oluşturan teknik gelirler ve giderler de diğer ticaret ve sanayi işletmelerinde söz konusu değildir (Kanaslan, 2002).

2.3.2.4. Fon Akım Tablosu

Gelir Tablosu, bilanço ve dipnotlarda yer alan bilgilere dayanılarak oluşturulan ve işletmenin belli bir hesap döneminde sağladığı fonlar (kaynakları) ve bunların kullanımını gösteren tablodur (Sarıaslan, 2008).

2.3.2.5. Nakit Akım Tablosu

Nakit akım tablosu, işletmenin belirli bir dönemdeki nakit akışlarını; nakit kaynak ve kullanım yerlerini gösteren bir tablodur. Nakit Akım Tablosu, bilanço esasına göre defter tutan ve aktif toplamı 5 milyar lira ile ticari faaliyet hacmi 10 milyar lirayı arka arkaya iki yıl aşmayan; ferdi işletmeler, adi ortaklıklar, kollektif şirketler ve adi komandit şirketlerin dışında, Muhasebe Sistemi Uygulama Genel Tebliğinin kapsamına giren tüm işletmelerce 1.1.1994 tarihinden itibaren düzenlenmek zorunda olan mali tablolardan biridir (Yağız, 2012).

Tablo 2.4’de Nakit Akım Tablosu verilmiştir.

Tablo 2.4. Nakit Akım Tablosu

A)ESAS FAALİYETLERDEN KAYNAKLANAN NAKİT AKIMLARI
Sürdürülen Faaliyetlerden Vergi Öncesi Kar
Düzeltilmeler:
Amortisman (+)
Kıdem Tazminatı Karşılığındaki Artış (+)
Alacaklar Reeskont Tutarı (+)
Borç Reeskont Tutarı (-)
Cari Dönem şüpheli Alacak Karşılığı (+)
Sabit Kıymet Satış Karları (-) Zararları (+)
Finansal Borçların Gerçekleşmemiş Net Kur Farkı Geliri/Gideri
Dava ve Benzeri karşılık giderleri
Faiz Geliri (-)
Faiz Gideri (+)
İşletme Sermayesinde Değişikler Öncesi Faaliyet Karı (+)
Ticari İşlemlerdeki Artış (-)
Stoklarda Artış (-) Azalış(+)
Diğer Alacaklardaki Artış (-)
Ticari Borçlardaki Azalış (-)
Diğer Borçlardaki Azalış (+)
Diğer Kısa Vadeli Yükümlülüklerdeki Artış (+)
Diğer Dönen Varlıklardaki Artış (-)
İşletme Sermayesinde Diğer Artışlar/Azalışlar (+)/(-)
Esas Faaliyetlerden Kaynaklanan Net nakit
Vergi Ödemeleri (-)
Ödenen Faiz (net) Faiz Ödemeleri (-)
Ödenen Kıdem Tazminatları
İşletme Faaliyetlerinden elde edilen nakit
B)YATIRIM FAALİYETLERİNDEN KAYNAKLANAN NAKİT AKIMI
Maddi duran varlık alımları (-)
Maddi duran varlık çıkışları elde edilen nakit
Bağlı Ortaklık Satışından Elde Edilen Nakit
Yatırım faaliyetlerinde kullanılan nakit
C)FİNANSMAN FAALİYETLERİNDEN KAYNAKLANAN NAKİT AKIMLARI
Ödenmiş Sermayedeki Değişim
Finansal Borç Ödemeleri (-)
Finansal Borç Alımından Elde Edilen Nakit (-)
Finansman Faaliyetlerden Kaynaklanan Nakit
Nakit ve Benzerlerinde Meydana Gelen Net Artış
DÖNEM BAŞI NAKİT DEĞERLER
DÖNEM SONU KASA VE BANKALAR

2.3.2.6. Kâr Dağıtım Tablosu

Tekdüzen Muhasebe Sistemi'ne uymak zorunda olan işletmelerin temel mali tabloların yanında düzenlemek zorunda oldukları ek mali tablolardan birisi de "Kar Dağıtım Tablosu"dur. Kar dağıtım tablosu kısaca, firmanın dönem karının dağıtım biçimini, varsa yedek akçelerden yapılan kar dağıtımını da gösteren tablo olarak tanımlanabilir. Özellikle sermaye şirketlerinde dönem karından ödenecek vergilerin, ayrılan yedeklerin ve ortaklara dağıtılacak kar paylarının açıkça gösterilmesi ve şirketlerinin hisse başına kar ile hisse başına temettü tutarının hesaplanmasıdır (Yağız, 2012).

2.3.2.7. Öz Kaynak Değişim Tablosu

Öz sermaye hesap kalemlerindeki değişiklikleri gösterir. Bu tablo bir şirketin varlıkları üzerindeki payların değişikliklerinin nedenlerinin belirlenmesine yardımcı olur. Kabul gören direkt olarak öz kaynak tablosunda raporlanmaktadır.

2.3.2.8. Sigorta Şirketlerinin Mali Tablolarının Diğer Şirketlerin Mali Tablolarından Farklılığı

- A. Sigorta şirketlerinde kesin olarak dönem kar veya zararının belirlenmesi mümkün değildir.
- B. Sigorta şirketlerinin ihtiyatlarını ifade eden teknik karşılıklar, diğer işletmelerde olduğu gibi kârdan değil, sigortalının ödemiş olduğu primlerden ayrılır.
- C. Teknik karşılıklar, bir takım olasılık hesaplarına dayandığı için, mali tablolar belirli bir hata payına sahip olacaklardır (Başpınar, 2005).

BÖLÜM 3. SİGORTA SEKTÖRÜNDE VE SİGORTA ŞİRKETLERİNDE FİNANSAL TABLOLARIN ANALİZİ VE ÖZELLİKLİ HUSUSLAR

Bu bölümde bir sonraki bölümde uygulamalı olarak gösterilecek olan finansal analiz, türleri ve teknikleri açıklanmıştır. Şirketlerin borç durumları için yükümlülük testleri yapılmaktadır. Ancak genel finansal yapının analizi açısından da mali tabloların analizi ve yorumlanması önem arz etmektedir.

3.1. Finansal Analiz

Finansal analiz, tablolardaki kalemler arasında yüzdeler ve oranlar yoluyla kurulan ilişkilerin ölçülmesini ve yorumlanmasını içerir. Bu ilişkilerin kurulması için çeşitli analiz yöntemleri vardır. Mali analiz sonuçları, işletmenin bugünkü durumunun saptanması ve geleceğe ilişkin planlar da bu sonuçlardan yararlanılarak yapılmasına olanak sağlar.

3.1.1. Sigorta Sektöründe Finansal Analiz

Ülkemizde 1997 yılı içerisinde sigortacılıkta mali analizin daha iyi bir şekilde yerine getirilebilmesi için “Erken Uyarı Modeli” geliştirilmiştir. Bu modelle, sektör analize tabi tutulmakta, mali bünye açısından şirketler arasında iyi ve kötü şirketler ayrımı gerçekleştirilmekte ve mali bünyesi zayıf olan şirketler üzerine gidilip, şirketlerin yakın takibi sağlanmaktadır (Başpınar, 2005).

3.1.2. Mali Analizde Dikkat Edilecek Unsurlar

Mali analizi yapan kişinin sahip olması gereken bir takım bilgi ve yeteneklere sahip olması gerekir. Analizi yapan kişi muhasebe uygulamalarına hakim olmalıdır. Böylelikle daha sağlıklı yorumlar yapılabilir. Sektörün özelliklerini iyi bilmek de, yorumlama açısından önemlidir. Analizi yapılan dönemlerin ekonomik koşulları, şirket politikaları ve muhasebe yöntemlerini iyi bilmek gerekir. Esas alınan verilerin doğruluğundan emin olmak ve iyi bir yargılama yeteneğine sahip olmak en önemli özelliklerdir.

3.1.3. Mali Analizin Sağladıkları

Mali analiz sonuçları, yönetime şu olanakları sağlar:

- ✓ Şirket faaliyetlerinin bir bütün olarak değerlendirilmesini sağlar.
- ✓ İşletme bölümlerine ve ürünlerine ait verimlilik ve kârlılık durumlarını ortaya çıkarır.
- ✓ İşletmenin likidite, kârlılık, verimlilik ve finansman durumlarını ayrıntılı olarak tespit eder.
- ✓ İşletmenin yıllar içerisindeki likidite, kârlılık, verimlilik ve finansman bakımından gösterdiği olumlu ya da olumsuz trendleri belirler.
- ✓ İşletmenin sektör içindeki durumunu ve rekabet gücünü gösterir.
- ✓ Mali analiz yoluyla faaliyetlerin planlanmasında ve yürütülmelerinin her safhasında doğru ve düzeltici kararların alınmasını sağlar (Başpınar, 2005).

Mali analiz sonuçların iyi analiz edilebilmesi için analizi yapan kişinin muhasebe uygulamalarına hakim, bilgili ve bazı yeteneklere sahip olması gerekmektedir. Böylelikle daha sağlıklı yorumlar yapılabilir. Sektörün özelliklerini iyi bilmek de, yorumlama açısından önemlidir. Analizi yapılan dönemlerin ekonomik koşullarını, şirket politikalarını ve muhasebe yöntemlerini iyi bilmesi şarttır. Bunun yanı sıra alınan verilerin doğruluğundan emin olmak ve iyi bir yargılama yeteneğine sahip olmak en önemli özelliklerdir. Ancak bu şekilde sağlıklı sonuçlar elde edilebilir.

3.2. Mali Analiz Türleri

Mali analiz türleri; analizin amacına, yapılış biçimine ve yapılacak olan şahıslara göre olmak üzere 3 ana başlık altında toplanmaktadır. Aşağıda sırasıyla yöntemler ayrıntılı biçimde verilmiştir.

1. Analizin Yapılması Amacına Göre Analiz Türleri

Bu analiz; yönetim analizleri, kredi analizleri ve yatırım analizleri olmak üzere 3 çeşittir.

A. Yönetim Analizleri: Yönetim analizleri, yönetimin başarısını gözlemlemek için yöneticiler tarafından yapılan bir analiz türüdür. Yönetime, işletme ile ilgili bilgileri vermek ve gelecekle ilgili alınacak kararlarda yol göstermesi amacıyla yapılmaktadır. Analizin odak noktası, işletme faaliyetlerinin planlanan amaçlar doğrultusunda yürütülüp

yürütülmediği incelenerek, aksaklıkların saptanması ve gerekli düzeltmelerin zamanında yapılarak, faaliyetlerin beklenen amaçlar doğrultusunda yürütülmesidir. Finansal tabloların analizi ile geçmişteki ve mevcut durumun değerlendirilmesi yapılarak, işletmenin belirlenen amaçlara ulaşp ulaşmadığı saptanabilmekte, işletme faaliyetlerinin başarı derecesi ölçülmektedir (Akdoğan, Tenker, 2010).

B. Kredi Analizleri: İşletmeye borç veren ya da kredi verenlerin, şirketin borçlarını ödeyebilme yeteneğini ölçmek amacıyla yaptırdığı analiz türüdür.

C. Yatırım Analizleri: İşletmeye ortak olmayı düşünen kişilere ilerideki kazanma gücünü göstermek için işletme sahibi tarafından yaptırılan bir analiz türüdür.

2. Analizin İçeriğine ve Yapılış Biçimine Göre Analiz Türleri

Bu analiz türü statik ve dinamik olmak üzere ikiye ayrılır.

A. Statik Analiz: İşletmenin sadece belirli bir dönemine ait incelemelerde kullanılması gereken analiz türüdür. Sadece bir döneme ait bir analiz türü olduğu için toplamla ilgili sağlıklı bir yorum yapmak mümkün değildir. Bu analizle, analizi yapılan dönemdeki karlılık, likidite ve mali yapı hakkında bilgi sahibi olmak mümkündür.

B. Dinamik Analiz: Dinamik analizde işletmenin içinde bulunulan dönemle geçmiş dönemlerine ilişkin finansal tabloları karşılaştırarak incelenmekte ve zaman içinde işletmenin göstermiş olduğu değişim saptanmaktadır. Bu analiz, işletmenin aynı sektördeki diğer işletmelerle karşılaştırılması suretiyle de daha geniş bir biçimde yapılabilmektedir (Akdoğan, Tenker, 2010).

3. Analiz Yapacak Olan Sahıslara Göre Analiz Türleri

Bu analiz türü de, dış analiz ve iç analiz olarak ikiye ayrılmaktadır.

A. Dış Analiz: İşletmeyle ilişkisi bulunan üçüncü kişilerin işletmenin yayınlamış olduğu raporlardan yararlanarak yaptıkları analizdir. Analizi yapan kişiler işletmenin kadrosunda bulunmamaktadır (Akdoğan, Tenker, 2010). Analiz, kredi kurumları, satıcılar ve İşletmeye yatırımda bulunmak isteyen potansiyel yatırımcılar tarafından yapılır (Yağız, 2012).

B. İç Analiz: Yöneticiler, muhasebeciler, iç denetçiler gibi işletme içinden olan kişilerin yaptığı analiz türüdür (Akdoğan, Tenker, 2010).

3.3. Mali Analizde Kullanılan Teknikler

Mali analizde kullanılan teknikler aşağıda verilen 4 ana başlık altında toplanmıştır.

1. Yüzde Yöntemi İle Analiz (Dikey Analiz)
2. Karşılaştırmalı Tablolar Analizi (Yatay Analiz)
3. Eğilim Yüzdeleri Yöntemi İle Analiz (Trend Analiz)
4. Oran Yöntemi İle Analiz (Rasyo Analizi)

İzleyen bölümde analize ilişkin açıklamalar verilmiştir.

3.3.1. Yüzde Yöntemi İle Analiz (Dikey Analiz)

Herhangi bir finansal değer ve toplam arasındaki oransal ilişkiler dikey yüzdelere olarak adlandırılır ve temelde bilanço kalemlerinin toplam varlıklara olan oranları ile gelir tablosu kalemlerinin net satışa oranlarını hesaplamayı amaçlar (Sarıaslan, 2008).

Bilanço ve gelir tablosu için yüzde yöntemiyle analiz hesaplamasına ilişkin hesaplamalar Tablo 3.1’de verilmiştir.

Tablo 3.1. Yüzdelere Hesabı

A. Bilanço
- Aktif Dikey Yüzdesi = (Aktif Kalemi) / (Aktif Toplamı)
- Pasifler Dikey Yüzdesi = (Pasif Kalemi) / (Pasif Toplamı)
B. Gelir Tablosu
- Gelir Tablosu = (Tablo Kalemi) / (Net Satış Hasılatı)

Kaynak: Sarıaslan, H. ve Erol, C. 2008. *Finansal Yönetim*. Sayısal Kitabevi, Ankara.

Yüzde yöntemi ile analiz tekniğinde; finansal tablolarda yer alan her kalem aynı tabloda yer alan belirli bir kaleme veya toplam kısmına oranlanmakta ve bulunan yüzdelere göre ifade edilmektedir. Yani finansal tablolarda yer alan kalemin küme toplamı içindeki oranı hesaplanmaktadır.

Bilançoların yüzde yöntemi ile analizinde, bilanço toplamı 100 kabul edilerek, her bir kalemin toplamı oranı hesaplanmaktadır. Gelir tablosunun yüzde yöntemi ile analizinde net satışlar 100 kabul edilmekte ve gelir tablosu verilerinin net satışlara oranı hesaplanmaktadır. Bu yöntemden tek döneme ait finansal tabloların analizinde

yararlanılmaktadır. Statik bir analiz türü olmakla birlikte istenirse, yüzde yöntemine göre hazırlanmış birden fazla döneme ilişkin finansal tabloların karşılaştırılması yapılarak, bu analiz tekniğine dinamik bir nitelik kazandırabilir (Akdoğan, Tenker, 2010).

İşletmenin kaynaklarının dağılımını göstermesi bakımından önemlidir. Dikey yüzdeler analiziyle, yıllar bazında işletme kaynaklarının ne kadarının dönem varlıklarda ne kadarının maddi duran varlıklarda olduğu ve bu dağılımdaki değişim gösterilerek işletme kaynaklarının kullanım alanları yansıtılır. Dolayısıyla dikey yüzdeler yaklaşımıyla bir işletmeyi analiz ederek bazı önemli yorumlarda bulunulsa da, bu yöntem yardımıyla işletme hakkında özet bir sonuca varmak olanaklı değildir. Bu analiz yönteminin diğer analiz yöntemleri ile birlikte yapılması, işletmenin finansal başarımının daha sağlıklı ölçülebilmesi bakımından gereklidir (Sarıaslan, 2008).

3.3.2. Karşılaştırmalı Tablolar Analizi (Yatay Analiz)

Karşılaştırmalı tablolar analizi bir işletmenin iki veya daha fazla dönemlerine ilişkin finansal tablolarının birbirini izleyen dönemler bakımından karşılaştırmalı olarak düzenlenmesi ve bu tablolarda yer alan kalemlerin zaman içinde göstermiş olduğu değişikliklerin incelenerek değerlendirilmesidir. Dinamik bir analiz türü olup, işletmenin zaman içinde göstermiş olduğu gelişim saptanabilmektedir. Karşılaştırmalı tabloların ikiden fazla dönemi içerecek biçimde düzenlenmesi durumunda, karşılaştırmalar aşağıda verilen iki biçiminde yapılmaktadır.

1. En önceki yıl temel yıl olarak alınmakta ve tüm karşılaştırmalar bu yıla göre yapılmaktadır.
2. Her yıl, kendisinden önce gelen yıllarla karşılaştırmaktadır (Akdoğan, Tenker, 2010).

İşletmenin birden çok döneminin finansal tablolarının hazırlanması ve faaliyet neticelerinin karşılaştırmalı tablolarla ortaya konması işletmenin finansal sonuçlarının hangi yönde gelişmiş olduğunu gösterir. Bu amaçla karşılaştırma kapsamına alınan birden fazla dönem içinde “temel bir yıl” seçilerek, dönemi kapsayan bilanço kalemlerinin dönemler itibarıyla temel yıla oranı ya da gelir tablosu kalemlerinin dönemler itibarıyla temel yıla oranı belirlenerek, bir tür “endeksleme” biçiminde gelişimi karşılaştırmalı olarak incelenir (Sarıaslan, Erol, 2008).

Finansal tabloların karşılaştırılmasıyla; işletmenin geçmişteki ve bugünkü durumu görülerek aradaki farklar saptanmakta ve bu bilgiler ışında gelecekte oluşacak gelişmeler öngörülmektedir (Genç, 2006). Bu karşılaştırma, hesap dönemlerine ait bilanço ve gelir tablolarında yer alan kalemlerdeki artış ve azalışların mutlak rakamlarla ve yüzde rakamları ile ifade edilen bu artış ve azalışlar, bu şekli ile geniş bir anlam ifade etmezler. Bunların incelenerek analiz yapılması ve yorumlanması, artış ve azalışların nedenleri araştırılmalıdır. Ayrıca bu karşılaştırmada fiyatlarda meydana gelen değişiklikler de dikkate alınmalıdır (Yağız, 2012).

3.3.3. Eğilim Yüzdeleri İle Analiz (Trend Analiz)

Uzun bir dönem analizi için, dinamik bir analiz türü olan eğilim yüzdeleri analizi kullanılabilir. Bu yöntemde, finansal tablolarda bir yıl baz yıl olarak kabul edilmekte ve o yıla ait tutarlar 100 kabul edilerek bunu izleyen dönemlere ilişkin aynı tür değerlerin baz yılına göre yüzde olarak değişimi hesaplanmaktadır. Eğilim yüzdeleri analizinde, işletmelerin finansal tablolarında yer alan kalemlerin dönemler arasında göstermiş olduğu artış veya azalışlar saptanmakta ve bu değişikliklerin temel yıla göre oransal önemleri ortaya konularak işletmenin gelişme yönü incelenmektedir (Akdoğan, Tenker, 2010).

3.3.4. Oran (Rasyo) Analizi

Mali tablolarda yer alan ve incelemeye konu olan kalemler arasındaki ilişkinin matematiksel olarak yorumlanmasına oran analizi denir. Oranlar likidite oranları, finansal yapı oranları, faaliyet oranları ve karlılık oranları olarak 4 ana başlık altında toplanmaktadır. Her analiz türü önemlidir, ancak oran analizi daha net sonuçlar verdiği için en yaygın kullanılan ve en önemli analiz türüdür. Diğer analiz türleriyle birlikte oran analizini de uygulamak en sağlıklı yorumların elde edilmesini sağlayacaktır.

A.Likidite Oranları

Likidite oranları şirketin kısa dönemli yükümlülüklerini karşılama yeteneğinin ölçülmesi amacıyla kullanılan oranlardır (Yanık, 2001).

1. Cari Oran

$$\text{Cari Oran} = \frac{\text{Dönen Varlıklar}}{\text{Kısa Vadeli Borçlar}}$$

Cari oran şirketin likiditesini göstermektedir. Şirketin kısa vadede borçlarını karşılayabilme yeteneğini göstermektedir. Dönen varlıkların, kısa vadeli borçlardan fazla olması istenir. Oranın 1'den büyük olması istenir ancak genel olarak 2 olması yeterli görülmektedir. Ancak yorum yaparken sektörün özellikleri de dikkate alınmalıdır

2. Likidite Oranı

$$\frac{(\text{Kasa ve Bankalar} + \text{Menkul Değerler} + \text{T.O}) \times (\text{Sigortalılar} + \text{İstihsal Oranları}) + 0,50 \times (\text{Sigorta ve Reasürans Şirketleri}) \times 100}{(\text{Brüt Cari Riskler} + \text{Brüt Muallak Hasarlar} + \text{K.S.Borçlar})} \quad \text{Burada T.O; Tahsilat oranıdır.}$$

Şirketin kısa vadeli borçlarını ödeme gücünü ve net çalışma sermayesinin yeterliliği ölçmeye yönelik olarak hesaplanan likidite oranı, şirketlerin likit değerlerinin kısa süreli borçlara oranından oluşmaktadır (Sülün, 1997). Hayat dışı şirketler için 1, Hayat şirketleri için 9,75'den düşük olmamalıdır (Başpınar, 2005).

3. Nakit Oran

İşletmenin kısa vadeli yükümlülüklerini ne kadar çabuk karşılayabildiğini gösteren bir orandır. Bu Oran işletmenin acil para durumunu göstermektedir. Nakit oranı alacakların tahsil edilmemesi ve faaliyetlerden elde edilen para girişlerinin durması halinde işletmenin kısa vadeli borçlarını ödeyip ödeyemeyeceğini gösterir (Kanaslan, 2002).

$$\text{Nakit Oran} = \frac{\text{Serbest Nakit} + \text{Serbest Mevduat} + \text{Serbest Menkul Kıymetler}}{\text{Kısa Vadeli Borçlar}}$$

Oranın çok büyük olması istenmez ancak genel kural olarak 0,20'nin altına düşmesi de istenmez. Oranın düşmesi şirketin maddi açıdan sıkıntı içinde bulunduğunu, bunun da kârlılığı olumsuz etkileyeceği ve şirketin yeni krediler bulması gerektiği söylenebilir.

4. Alacakların Durumu

Likit Aktifler (Kasa + Bankalar + Menkul Değerler Cüzdanı) / Aktif Toplamı

Likit Aktifler (Kasa + Bankalar + Menkul Değerler Cüzdanı) / Öz Sermaye

Her iki oranda %25'den düşük olmalıdır (Yanık, 2001).

5. Acente Alacakları / Özkaynaklar

Hayat dışı şirketler için 0.80, hayat şirketleri için 0.2'den düşük olmalıdır (Başpınar, 2005).

6. Likit Aktifler / Teknik Karşılıklar

7. Likit Kıymetler / Pasif Toplamı

8. Reasürör Borçları / Net Aktifler (Yanık, 2001).

B. Finansal Yapı Oranları

Finansal oranlar işletmenin öz kaynak varlık ve borçları ile bunlar arasındaki ilişkiyi incelemektedir. Finansal oranlar işletmenin öz kaynaklarının yeterli olup olmadığını, kaynak yapısı içinde borç ve öz kaynak dengesinin ve öz kaynak olarak yatırılan fonların ne tür dönen ve duran varlıklara yatırıldığının ölçülmesinde kullanılır (Kanaslan, 2002). Sigorta şirketleri birer mali aracı kurum oldukları için aktiflerinin kalitesi, ödeyebilirliğin korunması açısından oldukça önemlidir.

1. Teknik Karşılıklar / Toplam Pasif

Sigorta şirketlerinin teknik karşılıkları, cari riskler, muallak hasarlar, deprem hasarlar karşılığı ve hayat şirketlerinde matematik karşılıklardan oluşmaktadır (Sülün, 1997).

2. Toplam Borç / Aktif Toplamı Oranı

Bu oran işletmenin kısa ve uzun vadeli borçlarının aktif toplamına bölünmesi yoluyla bulunur. Söz konusu oran kaldıraç oranı olarak da ifade edilmektedir. Oran varlıkların yüzde kaçının borçlarla finanse edildiğini göstermektedir. İşletmeye kredi verenler oranın küçük olmasını arzu ederler. Çünkü işletmenin tasfiye halinde, borç verenler öz kaynakların yeterliliği halinde alacaklarını tahsil etme olanağı bulurlar. Ortaklar ise oranın belli bir düzeye kadar büyük olmasını isterler. Çünkü bu durum öz

kaynağa oranla yabancı kaynak kullanımının daha fazla olduğunu ifade eder. Oranın genel olarak %50 olması istenir. Ancak Türkiye gibi ülkelerde oranın %60'ın üzerinde olduğu da görülmektedir. Ayrıca endüstri ortalamaları ve işletme içi standartlardan borçların etkin kullanılıp kullanılmadığı dikkate alınmalıdır (Kanaslan, 2002).

3. Öz Kaynaklar / Aktif Toplamı Oranı

Aktiflerin ne kadarının öz kaynaklarla finanse edildiğini gösteren bir orandır. İşletmenin uzun vadeli borçlarını ödeme gücü hakkında bilgi verir. Oran yüksekliği işletmenin borçlarını ve borç faizlerini güçlükle karşılaşmadan ödeyebileceğini gösterir. Bu oranın %50'nin altına düşmemesi gerekir. Ancak, daha önce den de belirtildiği gibi Türkiye gibi ülkelerde, işletmelerin sermaye birikimini yeterince gelişmediğinden oran genellikle %50'nin altındadır. Oranın yüksek olması, beklenmedik fiyat düşüşleri, alacakların tahsilinde güçlük ve benzeri nedenlerden kaynaklanan darboğazların işletme için tehlike arz etmesi olasılığını azaltır (Kanaslan, 2002).

4. Öz Kaynak Yeterliliği Oranı

$$\text{Öz Kaynak Yeterliliği Oranı} = \frac{\text{Öz Kaynaklar}}{\text{Toplam Borçlar}}$$

Öz kaynak yeterlilik oranının 1 olması yeterli görülmektedir. Oran 1'den büyük ise, işletme varlıklarını öz kaynak ile finanse edildiğini, 1'in altında ise, üçüncü şahısların işletmeye daha fazla yatırım yaptığı söylenebilir. Oranın 1'den küçük olması, herhangi bir kriz anında firmayı güç durumda bırakabilir. Ülkemiz gibi gelişmekte olan ülkelerde bu oranın 2/3 düzeyinde olması yeterli görülmektedir. Firmadan alacaklı olanlar ve firmaya kredi açan kuruluşlar bu oranın 1'in üzerinde olması istenir (Kanaslan, 2002).

5. Özkaynaklar / Net Sabit Kıymetler Oranı

Net sabit kıymetler oranı, sigorta şirketlerinin öz kaynaklarının ne kadarının Maddi Duran Varlıklara (arsa, arazi ve binalardan oluşan gayrimenkuller) plase edildiklerinin bir göstergesidir (Sümer, 2005).

6. Tüm Borçların Karşılanabilme Oranı

Bu oranda bize sigorta şirketlerinin nakde dönüşümleri güç ve bazı durumlarda olanaksız gayrimenkulleri ile öteki sabit varlıklarına başvurmaksızın tüm borçlarını

ödeyebilme derecesini vermektedir (Sümer, 2005). Orana ilişkin hesaplama aşağıda verilmiştir:

$$\text{Tüm Borçların Karşılanabilme Oranı} = \frac{\text{Varlıklar} + \text{Alacaklar}}{\text{Toplam Borçlar}}$$

C. Faaliyet Oranları

1. Hasar / Prim Oranı

$$\frac{\text{Brüt Ödenen Tazminat} + \text{Muallak Hasarlar Karşılıkları} - \text{Devreden Muallak Hasarlar}}{\text{Brüt Prim} - \text{Cari Riskler Karşılığı} + \text{Devreden Cari Riskler Karşılığı}}$$

2. Genel Giderler / Alınan Primler Oranı

Genel giderler kâr-zarar tablosunda umumi masraflar olarak geçmekte olup genel gider ve personel giderlerini kapsamaktadır (Sülün, 1997).

3. Ödenen Komisyonlar / Alınan Primler

4. Ödenen Tazminatlar / Alınan Primler

5.

$$\frac{\text{Reasürörlere Devredilen Primler}}{\text{Alınan Primler}} \text{ ve } \frac{\text{Alınan Komisyonlar}}{\text{Reasürörlere Devredilen Primler}}$$

6. Komisyon Giderleri / Brüt Prim Gelirleri

7. Komisyon Gelirleri / Reasürans Devr. Primleri

8. Tazminat Tediye Oranı = Ödenen Hasarlar / [Ödenen Hasarlar + Muallak Hasar Karşılıkları]

Bu oran sektör ortalamasından büyük olmalıdır (Başpınar, 2005)

D. Karlılık Oranları

Kârlılık, sigorta şirketlerinin ödeyebilirliği açısından önemli bir unsurdur. Kâr sağlamayan ve yeterli bir kârlılık oranına ulaşamayan bir şirketin orta dönemde sektörde kalabilmesi oldukça güçtür (Genç, 2006).

Temel olarak bu analiz, prim düzeyi, yatırım geliri ve diğer gelirler ile ilgilenir (Kanaslan, 2002).

1. Aktif Kârlılığı Oranı

$$\text{Aktif Kârlılığı Oranı} = \frac{\text{Teknik Kâr (Faaliyet Kârı)(Net Kar)}{\text{Toplam Aktifler}}$$

2. Bilanço Kârının Öz Kaynaklara Oranı

İşletmelerin öz kaynaklarını ne derecede kârlı kullandıklarını gösteren orandır.

Bilanço kârı, bir sigorta şirketinin bir muhasebe döneminde sigortacılık faaliyetlerinden ve finansal yatırımlardan elde ettiği net gelirler ile yine aynı dönemdeki genel giderleri, karşılıkları ve sair masrafları arasındaki olumlu farktır (Kanaslan, 2002).

$$\text{Öz Kaynak Kârlılığı} = \frac{\text{Bilanço Kârı}}{\text{Öz Kaynaklar}}$$

$$\text{3. Hasar Prim Oranı} = \frac{[\text{Ödenen Hasarlar} + \text{Muallak Hasarlar Karşılığı} - \text{Devreden Muallak Hasarlar Karşılığı}]}{[\text{Cari Yıl Alınan Primler} + \text{Devreden Cari Rizikolar Karşılığı} - \text{Cari Rizikolar Karşılığı}]}$$

Sektör ortalamasından küçük olmalıdır.

$$\text{4. Hasar Prim Oranı (net)} = \frac{[\text{Ödenen Hasarlar (net)} + \text{Muallak Hasarlar Karşılığı (net)} - \text{Devreden Muallak Hasarlar Karşılığı (net)}]}{[\text{Cari Yıl Alınan Primler (net)} + \text{Devreden Cari Rizikolar Karşılığı (net)} - \text{Cari Rizikolar Karşılığı (net)}]}$$

Sektör ortalamasından küçük olmalıdır (Başpınar, 2005).

5. Teknik Kârlılık Oranları

Teknik Kâr / Toplam Kâr

Teknik Kâr / Toplam Prim Üretimi

Teknik Kâr / Genel Giderler

Branşlara Göre Teknik Kârlılık / Branşlara Göre Prim Üretimi

Teknik kâr rakamı sigorta şirketlerinin sigortacılık faaliyetlerinden sağlamış oldukları kârlılık rakamlarını ifade etmektedir. Bu kârın bilanço içindeki payı şirketlerin kârlılığının ne kadarının asli sigortacılık faaliyetlerine dayandığı konusunda fikirler verecektir (Yanık, 2001).

6. Sermaye Kârlılığı ve Öz Sermaye Oranları

Kar / Sermaye

Öz Sermaye / Aktif Toplamı

Yüksek bir öz sermaye oranı borç geri ödemelerinin bir garantisi olarak ve sermayenin finansal yapısının düzgünlük derecesini yansıtır. Bu oran düşük ise daha fazla borç kullanılmayacağını gösterir ve bu nedenle şirketin finansal bağımlılığını gösterir. Yüksek ise şirketin kendini finanse edebilme yeteneğini gösterir (Yanık, 2001).

BÖLÜM 4. FİNANSAL TABLOLAR ANALİZİNİN SİGORTA SEKTÖRÜNE UYGULANMASI

Sigorta, muhasebe ve finansal analiz teknikleriyle ilgili temel bilgiler önceki bölümlerde açıklanmıştır. Bu bölümde ise; açıklanan bilgiler ışığında, yatay analiz, dikey analiz ve en yaygın kullanılan oran analizleri seçilen iki şirkete uygulanmıştır. Ak Sigorta'ya ait finansal tablolar <https://www.kap.org.tr/tr/> adresinden, Ege Sigorta'nın finansal tabloları ise, <http://www.eurosigorta.com.tr/FaaliyetR.asp> adresinden alınmıştır.

Ak sigortaya ait bilgiler Tablo 4.1'de; Ege sigortaya ait bilgiler Tablo 4.2'de verilmiştir.

4.1 AK Sigorta Şirketi Karşılaştırmalı Tablolar Analizi

Karşılaştırmalı tablolarda hesaplama şu şekilde yapılmaktadır:

- ✓ Kıyaslanacak Yıl – Baz Yıl = TL Sütunu
- ✓ TL Sütunundaki Değer / Baz Yıl = % Sütunu

Örneğin;

2012 - 2013 yılı Nakit ve Nakit Benzerleri kalemini nasıl hesapladığımızı inceleyelim:

- ✓ $901.772.398 - 739.798.890 = 161.973.508$
- ✓ $161.973.508 / 739.798.890 = 0.22$

2012 - 2014 yılı Nakit ve Nakit Benzerleri kalemini nasıl hesapladığımızı inceleyelim:

- ✓ $819.757.469 - 739.798.890 = 79.958.579$
- ✓ $79.958.579 / 739.798.890 = 0.11$

Tablo 4.1. Ak Sigorta 2012-2013-2014 Yıllarına Ait Karşılaştırmalı Tablolar Analizi

2012-2013-2014 YILLARINA AİT KARŞILAŞTIRMALI TABLOLAR ANALİZİ				ARTIŞ VE AZALIŞLAR			
AKSİGORTA	Cari Dönem (31.12.2012)	Cari Dönem (31.12.2013)	Cari Dönem (31.12.2014)	2012-2013		2012-2014	
				TL	%	TL	%
VARLIKLAR							
I.Cari Varlıklar							
A.Nakit ve Nakit Benzerleri	739.798.890	901.772.398	819.757.469	161.973.508	22	79.958.579	11
3.Bankalar	586.948.648	732.774.746	623.405.482	145.826.098	25	36.456.834	6
5.Banka Garantili ve Üç Aydan Kısa Vadeli Kredi Kartı Alacakları	152.850.242	168.997.652	196.351.987	16.147.410	11	43.501.745	28
B.Finansal Varlıklar ile Riski Sigortalılara Ait Finansal Yatırımlar	40.127.863	167.948.572	278.999.622	127.820.709	319	238.871.759	595
1.Satılmaya Hazır Finansal Varlıklar	33.884.888	161.409.883	271.703.627	127.524.995	376	237.818.739	702
6.Riski Hayat Poliçesi Sahiplerine Ait Finansal Yatırımlar	6.242.975	6.538.689	7.295.995	295.714	5	1.053.020	17
C.Esas Faaliyetlerden Alacaklar	294.690.957	295.482.821	324.806.900	791.864	0	30.115.943	10
1.Sigortacılık Faaliyetlerinden Alacaklar	292.775.394	298.597.419	323.102.389	5.822.025	2	30.326.995	10
2.Sigortacılık Faaliyetlerinden Alacaklar Karşılığı (-)	-3.159.257	-7.511.240	-2.135.354	-4.351.983	138	1.023.903	-32
5.Sigorta ve Reasürans Şirketleri Nezdindeki Depolar	30.954	30.954	30.954	0	0	0	0
9.Esas Faaliyetlerden Kaynaklanan Şüpheli Alacaklar	50.069.028	55.089.273	64.075.809	5.020.245	10	14.006.781	28
10.Esas Faaliyetlerden Kaynaklanan Şüpheli Alacaklar (-)	-45.025.162	-50.723.585	-60.266.898	-5.698.423	13	-15.241.736	34
D.İlişkili Taraflardan Alacaklar	63.248	67.314	71.723	4.066	6	8.475	13
6.Diğer İlişkili Taraflardan Alacaklar	63.248	67.314	71.723	4.066	6	8.475	13
E.Diğer Alacaklar	8.304.568	5.792.454	7.880.125	-2.512.114	-30	-424.443	-5
3.Verilen Depozito ve Teminatlar	136.892	106.174	167.026	-30.718	-22	30.134	22
4.Diğer Çeşitli Alacaklar	8.167.676	5.686.280	7.713.099	-2.481.396	-30	-454.577	-6
F.Gelecek Aylara Ait Giderler ve Gelir Tahakkukları	99.106.525	124.153.715	133.164.145	25.047.190	25	34.057.620	34
1.Ertelenmiş Üretim Giderleri	98.457.174	122.435.253	128.065.399	23.978.079	24	29.608.225	30
4.Gelecek Aylara Ait Diğer Giderler	649.351	1.718.462	5.098.746	1.069.111	165	4.449.395	685
G.Diğer Cari Varlıklar	6.103.124	2.189.899	6.510.652	-3.913.225	-64	407.528	7
1.Gelecek Aylar İhtiyacı Stoklar	22	22	22	0	0	0	0
2.Peşin Ödenen Vergiler ve Fonlar	6.103.102	2.189.877	6.284.761	-3.913.225	-64	181.659	3
4.İş Avansları	0	0	121.896	0	-	121.896	-
5.Personele Verilen Avanslar	0	0	103.973	0	-	103.973	-
I.Cari Varlıklar Toplamı	1.188.195.175	1.497.407.173	1.571.190.636	309.211.998	26	382.995.461	32

2012-2013-2014 YILLARINA AİT KARŞILAŞTIRMALI TABLOLAR ANALİZİ				ARTIŞ VE AZALIŞLAR			
				2012-2013		2012-2014	
AKSİGORTA	Cari Dönem (31.12.2012)	Cari Dönem (31.12.2013)	Cari Dönem (31.12.2014)	TL	%	TL	%
II.CARİ OLMAYAN VARLIKLAR							
D.Finansal Varlıklar	30.116.653	7.961.251	7.961.251	-22.155.402	-74	-22.155.402	-74
2.İştirakler	30.116.653	30.116.653	30.116.653	0	0	0	0
10.Finansal Varlıklar Değer Düşüklüğü Karşılığı (-)	0	-22.155.402	-22.155.402	-22.155.402	-	-22.155.402	-
E.Maddi Varlıklar	32.275.150	11.374.660	25.369.620	-20.900.490	-65	-6.905.530	-21
1.Yatırım Amaçlı Gayrimenkuller	854.189	844.152	541.121	-10.037	-1	-313.068	-37
3.Kullanım Amaçlı Gayrimenkuller	38.837.294	8.270.093	2.465.348	-30.567.201	-79	-36.371.946	-94
5.Demirbaş ve Tesisatlar	21.193.789	21.364.536	14.476.330	170.747	1	-6.717.459	-32
6.Motorlu Taşıtlar	32.050	0	0	-32.050	-100	-32.050	-100
7.Diğer Maddi Varlıklar (Özel Maliyet Bedelleri Dahil)	2.447.156	1.122.357	18.312.709	-1.324.799	-54	15.865.553	648
8.Kiralama Yoluyla Edinilmiş Maddi Varlıklar	351.395	351.395	351.395	0	0	0	0
9.Birikmiş Amortismanlar (-)	-31.440.723	-20.577.873	-10.805.787	10.862.850	-35	20.634.936	-66
10.Maddi Varlıklara İlişkin Avanslar (Yapılmakta Olan Yatırımlar Dahil)	0	0	28.504	0	-	28.504	-
F.Maddi Olmayan Varlıklar	12.013.551	19.986.929	25.850.207	7.973.378	66	13.836.656	115
1.Haklar	17.310.744	18.183.940	28.879.266	873.196	5	11.568.522	67
6.Birikmiş İtfalar (Amortismanlar) (-)	-10.006.232	-12.341.338	-15.246.083	-2.335.106	23	-5.239.851	52
7.Maddi Olmayan Varlıklara İlişkin Avanslar	4.709.039	14.144.327	12.217.024	9.435.288	200	7.507.985	159
G.Gelecek Yıllara Ait Giderler ve Gelir Tahakkukları	0	0	1.784.100	0	-	1.784.100	-
3.Gelecek Yıllara Ait Diğer Giderler	0	0	1.784.100	0	-	1.784.100	-
H.Diğer Cari Olmayan Varlıklar	4.551.823	10.534.419	9.024.367	5.982.596	131	4.472.544	98
5.Ertelenmiş Vergi Varlıkları	4.551.823	10.534.419	9.024.367	5.982.596	131	4.472.544	98
II.Cari Olmayan Varlıklar Toplamı	78.957.177	49.857.259	69.989.545	-29.099.918	-37	-8.967.632	-11
TOPLAM VARLIKLAR (I+II)	1.267.152.352	1.547.264.432	1.641.180.181	280.112.080	22	374.027.829	30

2012-2013-2014 YILLARINA AİT KARŞILAŞTIRMALI TABLO LAR ANALİZİ				ARTIŞ VE AZALIŞLAR			
				2012-2013		2012-2014	
AK SİGORTA	Cari Dönem (31.12.2012)	Cari Dönem (31.12.2013)	Cari Dönem (31.12.2014)	TL	%	TL	%
III.KISA VADELİ YÜKÜMLÜLÜKLER							
B.Esas Faaliyetlerden Borçlar	74.900.628	104.789.191	108.035.614	29.888.563	40	33.134.986	44
1.Sigortacılık Faaliyetlerinden Borçlar	74.900.628	104.789.191	108.035.614	29.888.563	40	33.134.986	44
C.İlişkili Taraflardan Borçlar	454.331	527.168	344.736	72.837	16	-109.595	-24
1.Ortaklara Borçlar	176.580	0	1.145	-176.580	-100	-175.435	-99
5.Personele Borçlar	277.751	527.168	343.591	249.417	90	65.840	24
D.Diğer Borçlar	33.450.426	43.075.754	39.282.651	9.625.328	29	5.832.225	17
2.Tedavi Giderlerine İlişkin SGK'ya Borçlar	12.061.079	15.622.370	10.522.958	3.561.291	30	-1.538.121	-13
3.Diğer Çeşitli Borçlar	21.389.347	27.453.384	28.759.693	6.064.037	28	7.370.346	34
E.Sigortacılık Teknik Karşılıkları	646.634.777	763.083.383	880.164.352	116.448.606	18	233.529.575	36
1.Kazanılmamış Primler Karşılığı - Net	448.114.008	539.546.893	566.154.357	91.432.885	20	118.040.349	26
2.Devam Eden Riskler Karşılığı - Net	10.020.873	9.189.638	10.218.793	-831.235	-8	197.920	2
4.Muallak Tazminat Karşılığı - Net	188.499.896	214.346.852	303.791.202	25.846.956	14	115.291.306	61
F.Ödenecek Vergi ve Benzeri Diğer Yükümlülükler ile Karşılıkları	17.537.018	19.841.340	14.507.838	2.304.322	13	-3.029.180	-17
1.Ödenecek Vergi ve Fonlar	10.808.679	11.030.542	11.494.317	221.863	2	685.638	6
2.Ödenecek Sosyal Güvenlik Kesintileri	99.887	1.347.006	1.327.563	1.247.119	1249	1.227.676	1229
4.Ödenecek Diğer Vergi ve Benzeri Yükümlülükler	10.703	7.734	4.977	-2.969	-28	-5.726	-53
5.Dönem Karı Vergi ve Diğer Yasal Yükümlülük Karşılıkları	14.453.854	25.734.660	7.541.703	11.280.806	78	-6.912.151	-48
6.Dönem Karının Peşin Ödenen Vergi ve Diğer Yükümlülükleri (-)	-7.836.105	-18.278.602	-5.860.722	-10.442.497	133	1.975.383	-25
G.Diğer Risklere İlişkin Karşılıklar	11.893.738	17.530.429	17.924.032	5.636.691	47	6.030.294	51
3.Maliyet Giderleri Karşılığı	11.893.738	17.530.429	17.924.032	5.636.691	47	6.030.294	51
H.Gelecek Aylara Ait Gelirler ve Gider Tahakkukları	22.361.119	28.724.910	29.577.467	6.363.791	28	7.216.348	32
1.Ertelenmiş Üretim Gelirleri	22.361.119	28.724.910	29.577.467	6.363.791	28	7.216.348	32
III.Kısa Vadeli Yükümlülükler Toplamı	807.232.037	977.572.175	1.089.836.690	170.340.138	21	282.604.653	35

2012-2013-2014 YILLARINA AİTKARŞILAŞTIRMALI TABLOLAR ANALİZİ				ARTIŞ VE AZALIŞLAR			
				2012-2013		2012-2014	
<u>AKSİGORTA</u>	Cari Dönem (31.12.2012)	Cari Dönem (31.12.2013)	Cari Dönem (31.12.2014)	TL	%	TL	%
IV.UZUN VADELİ YÜKÜMLÜLÜKLER							
D.Diğer Borçlar	9.235.187	1.867.930	0	-7.367.257	-80	-9.235.187	-100
2.Tedavi Giderlerine İlişkin SGK'ya Borçlar	9.235.189	1.867.930	0	-7.367.259	-80	-9.235.189	-100
E.Sigortacılık Teknik Karşılıkları	24.797.373	32.891.128	40.549.290	8.093.755	33	15.751.917	64
3.Matematik Karşılıkları - Net	2.597.676	2.167.174	1.972.202	-430.502	-17	-625.474	-24
6.Diğer Teknik Karşılıkları - Net	22.199.697	30.723.954	38.577.088	8.524.257	38	16.377.391	74
G.Diğer Risklere İlişkin Karşılıkları	2.290.103	2.244.706	2.813.302	-45.397	-2	523.199	23
1.Kıdem Tazminatı Karşılığı	2.290.103	2.244.706	2.813.302	-45.397	-2	523.199	23
IV.Uzun Vadeli Yükümlülükler Toplamı	36.322.663	37.003.764	43.362.592	681.101	2	7.039.929	19

2012-2013-2014 YILLARINA AİTKARŞILAŞTIRMALI TABLOLAR ANALİZİ				ARTIŞ VE AZALIŞLAR			
				2012-2013		2012-2014	
AK SİGORTA	Cari Dönem (31.12.2012)	Cari Dönem (31.12.2013)	Cari Dönem (31.12.2014)	TL	%	TL	%
V.ÖZSERMAYE							
A.Ödenmiş Sermaye	306.000.000	306.000.000	306.000.000	0	0	0	0
1.(Nominal) Sermaye	306.000.000	306.000.000	306.000.000	0	0	0	0
B.Sermaye Yedekleri	4.460.787	4.460.787	91.155.206	0	0	86.694.419	1943
3.Sermayeye Eklenecek Satış Karları	4.460.787	4.460.787	91.155.206	0	0	86.694.419	1943
C.Kar Yedekleri	62.950.566	62.313.603	80.205.060	-636.963	-1	17.254.494	27
1.Yasal Yedekler	62.767.184	68.138.419	80.665.151	5.371.235	9	17.897.967	29
2.Statü Yedekleri	62	62	62	0	0	0	0
4.Özel Fonlar (Yedekler)	0	-512.446	377.964	-512.446	-	377.964	-
5.Finansal Varlıkların Değerlemesi	183.320	-5.312.432	-838.117	-5.495.752	-2998	-1.021.437	-557
D.Geçmiş Yıllar Karları	1.513.576	139.064	13.151	-1.374.512	-91	-1.500.425	-99
1.Geçmiş Yıllar Karları	1.513.576	139.064	13.151	-1.374.512	-91	-1.500.425	-99
F.Dönem Net Karı	48.672.723	159.775.039	30.607.482	111.102.316	228	-18.065.241	-37
1.Dönem Net Karı	48.672.723	73.080.620	26.385.487	24.407.897	50	-22.287.236	-46
3.Dağıtım Konu Olmayan Dönem Karı	0	86.694.419	4.221.995	86.694.419	-	4.221.995	-
V.Özsermaye Toplamı	423.597.652	532.688.493	507.980.899	109.090.841	26	84.383.247	20
YÜKÜMLÜLÜKLER VE ÖZSERMAYE TOPLAMI (III+IV+V)	1.267.152.352	1.547.264.432	1.641.180.181	280.112.080	22	374.027.829	30

İşletmenin aktif yapısındaki olumlu ya da olumsuz gelişmeleri görebilmek için Cari Varlıklar ve Cari Olmayan Varlıklardaki değişiklikler incelenmiştir.

Tablo 4.1'e genel olarak bakıldığında, Cari Varlıkların, Cari Olmayan Varlıklara göre fazla arttığı görülmüştür. Tablo 4.1'den de görüleceği üzere AK Sigorta'nın bilanço değerleri baz alındığında, şirketin Cari Varlıkları 2013 yılında, 2012 yılına oranla %26 artış göstermiştir. 2014 yılında da, 2012 yılına oranla %32 artış göstermiştir. Önceki yıl verilerine göre ise 2014 yılında, 2013 yılına oranla Cari Varlıklarda yaklaşık %5'lik bir artış olmuştur. Cari varlıklarda 2012 yılına oranla 2013 yılında en fazla artışı finansal varlıklar ile riski sigortalılara ait finansal yatırımlar hesabı göstermiştir, diğer varlıklar hesabında ise ciddi bir düşüş olmuştur. 2012 yılına oranla 2014 yılında ise en fazla artış yine finansal varlıklar ile riski sigortalılara ait finansal yatırımlar hesabında olmuştur. %5 azalışla diğer alacaklar hesabı tek azalış gösteren hesap olmuştur. Cari varlıkların ilk hesabı Nakit ve Nakit Benzerleri 2013 yılı, 2012 yılına oranla %22 artarken, 2014 yılı yine 2012 yılına oranla %11 artış göstermiştir.

Finansal Varlıklar ile Riski Sigortalıya Ait Finansal Yatırımlar hesabındaki artışın sebebi, şirketin 2012 yılında sadece devlet tahvili almış olmasıdır. 2013 yılında devlet tahvili, özel sektör ve yatırım fonuna yatırım yapmıştır. 2014 yılında ise bunlara ek olarak, euroband ve hisse senedi almıştır. Diğer Çeşitli Alacaklar hesabı 2013 yılında Tarım Sigortaları A.Ş'den alacağının büyük kısmını tahsil ettiği için 2012 yılına oranla %30 azalmıştır. 2014 yılında ise 2012'ye oranla %5'lik bir azalma gözlenmiştir. Gelecek Aylara Ait Giderler ve Gelir Tahakkukları içinde şirketin operasyonel amaçla kiraladığı genel müdürlük binası için katlandığı peşin ödenen giderler vardır. 2013 yılında %25, 2014 yılında ise %34'lük artış vardır. Diğer Cari Varlıklar hesabı incelendiğinde, 2013 yılındaki %64 azalış ve 2014 yılındaki %7'lik artışın peşin ödenen vergi ve fonlarla ilişkili olduğu anlaşılmaktadır.

Cari Olmayan Varlıkların ilk hesabı Finansal Varlıklar 2013 itibarıyla gösterilmeye başlanan değer düşüklüğünden dolayı, kıyaslanan iki yılda da %74'lük bir azalış olmuştur.

Maddi Varlıklarda 2012 yılında %65, 2014 yılında ise %21 azalma olmuştur. Bunun değişim nedeni şirketin binalarından birini satmasından kaynaklanmıştır.

Esas Faaliyetlerden Borçlar hesabının 2012 yılına kıyasla 2013 yılında %40 artış olurken, 2014 yılında %44 artışı olmuştur. İlişkili Taraflardan Borçlar hesabına

bakıldığında, 2012 yılında bilançoda 176.580 TL Ortaklara Borç kalemi geçmiş yıllara dağıtılıp hissedarlar tarafından alınmayan temettülerden oluşmaktadır. 31 Aralık 2013 tarihi itibarıyla şirketin ortaklarına borcu bulunmamaktadır. Bu sebepten 2013 yılında bu oran %16 artmıştır. 31 Aralık 2014 tarihi itibarıyla şirketin ortaklarına 1.145 TL tutarında borcu bulunmaktadır. Bu yüzden oran 2014 yılında %24 azalmıştır.

Sigortacılık Teknik Karşılıkları 2013 yılında %18 artarken, 2014 yılında bu oranda %36 artış olmuştur.

Ödenecek Vergi ve Benzeri Diğer Yükümlülükler ile Karşılıkları hesabında 2013 yılında %13 artış olurken, 2014 yılında %17 azalış olmuştur.

2013 yılında Öz Kaynaklardaki artış, Kısa Vadeli Yabancı Kaynaklar'daki artıştan fazladır. Bu durum şirketin kredi gücünü arttırırken 2014 yılında Öz Kaynaklar'daki artış kısa vadeli yabancı kaynaklardaki artışın altında kalmıştır. Bu da şirketin kredi gücünün düşük oranda da olsa bir önceki yıla göre azaldığını göstermektedir.

Uzun Vadeli Yabancı Kaynaklar 2012 yılına kıyasla; 2013 yılında %2 artarken, 2014 yılında %19 artış göstermiştir. Öz Sermaye toplamında 2013 yılında %26 artış olurken, 2012 yılına kıyasla 2014 yılında %20 artış olmuştur.

4.2. Ege Sigorta Şirketi Karşılaştırmalı Tablolar Analizi

Karşılaştırmalı tablolarda hesaplama şu şekilde yapılmaktadır:

- ✓ Kıyaslanacak Yıl – Baz Yıl = TL Sütunu
- ✓ TL Sütunundaki Değer / Baz Yıl = % Sütunu

Örneğin;

2012 - 2013 yılı Nakit ve Nakit Benzerleri kalemini nasıl hesapladığımızı inceleyelim:

- ✓ $60.984.865 - 55.189.046 = 5.795.819$
- ✓ $5.795.819 / 60.984.865 = 0.11$

2012 - 2014 yılı Nakit ve Nakit Benzerleri kalemini nasıl hesapladığımızı inceleyelim:

- ✓ $67.949.531 - 55.189.046 = 12.760.485$
- ✓ $12.760.485 / 55.189.046 = 0.23$

Tablo 4.2. Ege Sigorta 2012-2013-2014 Yıllarına Ait Karşılaştırmalı Tablolar Analizi

012-2013-2014 YILLARINA AİT KARŞILAŞTIRMALI TABLOLAR ANALİZİ				ARTIŞ VE AZALIŞLAR			
				2012-2013		2012-2014	
EGESİGORTA	Cari Dönem (31.12.2012)	Cari Dönem (31.12.2013)	Cari Dönem (31.12.2014)	TL	%	TL	%
VARLIKLAR							
I.Cari Varlıklar							
A.Nakit ve Nakit Benzerleri	55.189.046	60.984.865	67.949.531	5.795.819	11	12.760.485	23
1.Kasa	4.631	5.920	470	1.289	28	-4.161	-90
3.Bankalar	9.108.652	15.380.399	18.735.963	6.271.747	69	9.627.311	106
5.Banka Garantili ve Üç Aydan Kısa Vadeli Kredi Kartı Alacakları	46.075.763	45.598.546	49.213.098	-477.217	-1	3.137.335	7
B.Finansal Varlıklar ile Riski Sigortalılara Ait Finansal Yatırımlar	20.521.790	22.221.699	23.798.786	1.699.909	8	3.276.996	16
1.Satılmaya Hazır Finansal Varlıklar	0	2.750.000	2.600.000	2.750.000	-	2.600.000	-
2.Vadeye Kadar Elde Tutulacak Finansal Varlıklar	11.984.790	19.467.699	21.143.568	7.482.909	62	9.158.778	76
3.Alım Satım Amaçlı Finansal Varlıklar	8.537.000	4.000	55.218	-8.533.000	-100	-8.481.782	-99
C.Esas Faaliyetlerden Alacaklar	32.669.673	56.342.971	101.999.796	23.673.298	72	69.330.123	212
1.Sigortacılık Faaliyetlerinden Alacaklar	30.525.622	59.553.870	100.025.510	29.028.248	95	69.499.888	228
2.Sigortacılık Faaliyetlerinden Alacaklar Karşılığı (-)	0	-5.330.523	0	-5.330.523	-	0	-
9.Esas Faaliyetlerden Kaynaklanan Şüpheli Alacaklar	3.655.952	4.136.524	3.578.285	480.572	13	-77.667	-2
10.Esas Faaliyetlerden Kaynaklanan Şüpheli Alacaklar (-)	-1.511.901	-2.016.901	-1.603.999	-505.000	33	-92.098	6
D.İlişkili Taraflardan Alacaklar	0	0	4.000.000	0	-	4.000.000	-
1.Ortaklardan Alacaklar	0	0	4.000.000	0	-	4.000.000	-
E.Diğer Alacaklar	0	50.000	30.000	50.000	-	30.000	-
4.Diğer Çeşitli Alacaklar	0	50.000	30.000	50.000	-	30.000	-
F.Gelecek Aylara Ait Giderler ve Gelir Tahakkukları	21.317.467	17.997.897	26.732.821	-3.319.570	-16	5.415.354	25
1.Ertelenmiş Üretim Giderleri	21.288.023	17.988.578	26.649.598	-3.299.445	-15	5.361.575	25
3.Gelir Tahakkukları	0	0	30.702	0	-	30.702	-
4.Gelecek Aylara Ait Diğer Giderler	29.444	9.319	52.521	-20.125	-68	23.077	78
G.Diğer Cari Varlıklar	892.425	7.094.348	36.525	6.201.923	695	-855.900	-96
4.İş Avansları	194.598	11.085	8.663	-183.513	-94	-185.935	-96
5.Personele Verilen Avanslar	627.770	6.524	1.434	-621.246	-99	-626.336	-100
7.Diğer Çeşitli Cari Varlıklar	70.057	7.076.739	26.428	7.006.682	10001	-43.629	-62
I.Cari Varlıklar Toplamı	130.590.401	164.691.780	224.547.459	34.101.379	26	93.957.058	72

2012-2013-2014 YILLARINA AİT KARŞILAŞTIRMALI TABLOLAR ANALİZİ				ARTIŞ VE AZALIŞLAR			
				2012-2013		2012-2014	
EGE SİGORTA	Cari Dönem (31.12.2012)	Cari Dönem (31.12.2013)	Cari Dönem (31.12.2014)	TL	%	TL	%
II.CARİ OLMAYAN VARLIKLAR							
C.Diğer Alacaklar	1.674	4.061	4.061	2.387	143	2.387	143
3.Verilen Depozito ve Teminatlar	1.674	4.061	4.061	2.387	143	2.387	143
D.Finansal Varlıklar	46.152	46.152	29.460	0	0	-16.692	-36
2.İştirakler	46.152	46.152	29.460	0	0	-16.692	-36
E.Maddi Varlıklar	4.166.019	3.655.325	4.606.605	-510.694	-12	440.586	11
1.Yatırım Amaçlı Gayrimenkuller	4.084.960	3.304.960	4.063.129	-780.000	-19	-21.831	-1
5.Demirbaş ve Tesisatlar	2.935.118	3.027.254	3.174.205	92.136	3	239.087	8
6.Motorlu Taşıtlar	73.220	73.220	73.220	0	0	0	0
7.Diğer Maddi Varlıklar (Özel Maliyet Bedelleri Dahil)	1.602.212	2.041.735	2.485.377	439.523	27	883.165	55
9.Birikmiş Amortismanlar (-)	-4.529.491	-4.791.844	-5.189.326	-262.353	6	-659.835	15
H.Diğer Cari Olmayan Varlıklar	3.037.227	1.138.895	3.232.285	-1.898.332	-63	195.058	6
4.Peşin Ödenecek Vergi ve Fonlar	11.227	11.227	159.648	0	0	148.421	1322
5.Ertelenmiş Vergi Varlıkları	3.026.000	1.127.668	3.072.637	-1.898.332	-63	46.637	2
II.Cari Olmayan Varlıklar Toplamı	7.251.072	4.844.433	7.872.411	-2.406.639	-33	621.339	9
TOPLAM VARLIKLAR (I+II)	137.841.473	169.536.213	232.419.870	31.694.740	23	94.578.397	69

2012-2013-2014 YILLARINA AİT KARŞILAŞTIRMALI TABLOLAR ANALİZİ				ARTIŞ VE AZALIŞLAR			
				2012-2013		2012-2014	
EGE SİGORTA	Cari Dönem (31.12.2012)	Cari Dönem (31.12.2013)	Cari Dönem (31.12.2014)	TL	%	TL	%
III.KISA VADELİ YÜKÜMLÜLÜKLER							
A.Finansal Borçlar	9.109.200	0	0	-9.109.200	-100	-9.109.200	-100
1.Kredi Kuruluşlarına Borçlar	9.109.200	0	0	-9.109.200	-100	-9.109.200	-100
B.Esas Faaliyetlerden Borçlar	6.891.137	5.043.133	6.843.503	-1.848.004	-27	-47.634	-1
1.Sigortacılık Faaliyetlerinden Borçlar	6.891.137	5.043.133	6.843.503	-1.848.004	-27	-47.634	-1
C.İlişkili Taraflardan Borçlar	201.823	18.573	51.231	-183.250	-91	-150.592	-75
5.Personele Borçlar	201.823	18.573	51.231	-183.250	-91	-150.592	-75
D.Diğer Borçlar	23.763.858	32.682.961	50.520.090	8.919.103	38	26.756.232	113
2.Tedavi Giderlerine İlişkin SGK'ya Borçlar	22.855.753	32.724.734	47.583.790	9.868.981	43	24.728.037	108
3.Diğer Çeşitli Borçlar	1.218.493	28.765	2.995.782	-1.189.728	-98	1.777.289	146
4.Diğer Çeşitli Borçlar Reeskontu (-)	-310.388	-70.538	-59.482	239.850	-77	250.906	-81
E.Sigortacılık Teknik Karşılıkları	70.889.711	121.614.873	171.513.064	50.725.162	72	100.623.353	142
1.Kazanılmamış Primler Karşılığı - Net	41.920.540	70.198.678	94.794.231	28.278.138	67	52.873.691	126
2.Devam Eden Riskler Karşılığı - Net	48.140	0	9.373.616	-48.140	-100	9.325.476	19372
4.Muallak Tazminat Karşılığı - Net	28.690.434	51.077.864	66.971.574	22.387.430	78	38.281.140	133
7.Diğer Teknik Karşılıklar - Net	230.597	338.331	373.643	107.734	47	143.046	62
F.Ödenecek Vergi ve Benzeri Diğer Yükümlülükler ile Karşılıkları	6.378.783	1.648.544	1.553.862	-4.730.239	-74	-4.824.921	-76
1.Ödenecek Vergi ve Fonlar	6.285.083	1.090.765	1.422.636	-5.194.318	-83	-4.862.447	-77
2.Ödenecek Sosyal Güvenlik Kesintileri	93.700	111.128	131.226	17.428	19	37.526	40
5.Dönem Karı Vergi ve Diğer Yasal Yükümlülük Karşılıkları	0	531.092	0	531.092	-	0	-
6.Dönem Karının Peşin Ödenen Vergi ve Diğer Yükümlülükleri (-)	0	-84.441	0	-84.441	-	0	-
H.Gelecek Aylara Ait Gelirler ve Gider Tahakkukları	8.820.326	8.879.327	4.051.401	59.001	1	-4.768.925	-54
1.Ertelenmiş Üretim Gelirleri	8.820.326	8.879.327	4.051.401	59.001	1	-4.768.925	-54
I.Diğer Kısa Vadeli Yükümlülükler	127.207	0	0	-127.207	-100	-127.207	-100
3.Diğer Çeşitli Kısa Vadeli Yükümlülükler	127.207	0	0	-127.207	-100	-127.207	-100
III.Kısa Vadeli Yükümlülükler Toplamı	126.182.045	169.887.411	234.533.151	43.705.366	35	108.351.106	86

2012-2013-2014 YILLARINA AİTKARŞILAŞTIRMALI TABLOLAR ANALİZİ				ARTIŞ VE AZALIŞLAR			
				2012-2013		2012-2014	
EGE SİGORTA	Cari Dönem (31.12.2012)	Cari Dönem (31.12.2013)	Cari Dönem (31.12.2014)	TL	%	TL	%
IV.UZUN VADELİ YÜKÜMLÜLÜKLER							
D.Diğer Borçlar	522.063	528.173	1.246.356	6.110	1	724.293	139
1.Alınan Depozito ve Teminatlar	5.396	11.506	729.689	6.110	113	724.293	13423
2.Tedavi Giderlerine İlişkin SGK'ya Borçlar	516.667	516.667	516.667	0	0	0	0
G.Diğer Risklere İlişkin Karşılıklar	176.847	365.372	661.587	188.525	107	484.740	274
1.Kıdem Tazminatı Karşılığı	176.847	365.372	661.587	188.525	107	484.740	274
I.Diğer Uzun Vadeli Yükümlülükler	98.103	109.689	70.014	11.586	12	-28.089	-29
1.Ertelenmiş Vergi Yükümlülüğü	98.103	109.689	70.014	11.586	12	-28.089	-29
IV.Uzun Vadeli Yükümlülükler Toplamı	797.018	1.003.235	1.977.957	206.217	26	1.180.939	148

2012-2013-2014 YILLARINA AİT KARŞILAŞTIRMALI TABLOLAR ANALİZİ				ARTIŞ VE AZALIŞLAR			
				2012-2013		2012-2014	
<u>EGE SİGORTA</u>	Cari Dönem (31.12.2012)	Cari Dönem (31.12.2013)	Cari Dönem (31.12.2014)	TL	%	TL	%
V.Ö ZSERMAYE							
A.Ö denmiş Sermaye	35.000.000	35.000.000	40.000.000	0	0	5.000.000	14
1.(Nominal) Sermaye	50.000.000	50.000.000	50.000.000	0	0	0	0
2.Ödenmemiş Sermaye	-15.000.000	-15.000.000	-10.000.000	0	0	5.000.000	-33
C.Kar Yedekleri	248.141	348.910	234.694	100.769	41	-13.447	-5
1.Yasal Yedekler	232.635	232.635	232.635	0	0	0	0
4.Özel Fonlar (Yedekler)	15.506	15.506	15.506	0	0	0	0
6.Diğer Kar Yedekleri	0	100.769	-13.447	100.769	-	-13.447	-
D.Geçmiş Yıllar Karları	1.378.431	1.378.431	46.583.138	0	0	45.204.707	3279
1.Geçmiş Yıllar Karları	1.378.431	1.378.431	46.583.138	0	0	45.204.707	3279
E.Geçmiş Yıllar Zararları (-)	-23.161.058	-25.764.163	-83.286.481	-2.603.105	11	-60.125.423	260
1.Geçmiş Yıllar Zararları	-23.161.058	-25.764.163	-83.286.481	-2.603.105	11	-60.125.423	260
F.Dönem Net Karı	-2.603.104	-12.317.611	-7.622.589	-9.714.507	373	-5.019.485	193
1.Dönem Net Karı	0	-12.317.611	-7.622.589	-12.317.611	-	-7.622.589	-
3.Dağıtım Konu Olmayan Dönem Karı	-2.603.104	0	0	2.603.104	-100	2.603.104	-100
V.Ö zsermaye Toplamı	10.862.410	-1.354.433	-4.091.238	-12.216.843	-112	-14.953.648	-138
YÜKÜMLÜLÜKLER VE Ö ZSERMAYE TO PLAMI (III+IV+V)	137.841.473	169.536.213	232.419.870	31.694.740	23	94.578.397	69

Tablo 4.2'ye bakıldığında, seçilen her iki yıla göre de 2012 yılına kıyasla, Cari Varlıklar toplamının, Cari Olmayan Varlıklar toplamına göre daha fazla azalış gösterdiği görülmüştür.

Cari Varlıklarda 2012 yılına kıyasla 2013 yılında en fazla artış, Diğer Cari Varlıklar hesabında olmuştur. Yine 2012 yılına kıyasla 2014 yılında en fazla artış, Esas Faaliyetlerden Alacaklar hesabında olurken, Diğer Cari Varlıklar hesabında ciddi bir azalış (%96) olmuştur. Cari Varlıkların ilk hesabı Nakit ve Benzerleri hesabı incelendiğinde, 2012 yılına oranla 2013 yılında %11 artış olmuştur. Kasa hesabında %28 artış olurken, Bankalarda %69 artış olmuştur. Cari dönemde şirketin bankalardaki banka garantili kredi kartı bloke mevduat toplamı 60.398.993.-TL olup, söz konusu tutarın üç aydan uzun vadeli 14.323.230.-TL kısmı Banka Garantili Acente Alacakları içinde değerlendirilmiştir. Bu yüzden 2012 yılı Banka Garantili ve Üç Aydan Kısa Vadeli Kredi Kartı Alacakları hesabını bakiyesi 46.075.763.-TL'dir. 2012 yılına kıyasla 2014 yılında, Cari Varlıklar toplamında %23 artış olmuştur. Kasa hesabı %90 azalırken, Bankalar hesabında %106 artmıştır.

Finansal Varlıklar ile Riski Sigortalılara Ait Finansal Yatırımlar hesabında, 2012 yılına oranla 2013 yılında %8 artış olmuştur. Alt başlıklar incelendiğinde, Alım Satım Amaçlı Finansal Varlıklar hesabında %100 azalış olduğu ve Vadeye Kadar Elde Tutulacak Finansal Varlıklar hesabında ise %62'lik artış olduğu görülmektedir. 2012 yılına kıyasla 2014 yılında %16 artış olmuştur. Vadeye Kadar Elde Tutulacak Finansal Varlıklar hesabında %76 artış olurken, Alım Satım Amaçlı Finansal Varlıklar hesabında %99 azalış olmuştur.

Esas Faaliyetlerden Alacaklar hesabı 2012 yılına kıyasla, 2013 yılında %72 artarken, 2014 yılında %212 artmıştır. Bu artışı en çok etkileyen alt hesap Sigortacılık Faaliyetlerinden Alacaklar hesabıdır. Bu hesap 2013 yılında %95, 2014 yılında %228 artış göstermiştir.

Diğer Cari Varlıklar hesabı incelendiğinde, 2013 yılındaki %695 artış ve 2014 yılındaki %96'lık azalışın, 2013 yılında daha çok Diğer Çeşitli Cari Varlıklar ve 2014 yılında da Personele Verilen Avanslar hesabıyla ilişkili olduğu anlaşılmaktadır.

Cari Olmayan Varlıklar hesabında 2012 yılına oranla her iki yılda da en fazla ve aynı oranla artışı %143 ile Diğer Alacaklar hesabına aittir.

Maddi Varlıklar hesabı 2012 yılına kıyasla 2013 yılında %12 azalış yaşarken, 2014 yılında %11 artış göstermiştir. 2013 yılında bu oranı en çok Yatırım Amaçlı Gayrimenkuller hesabındaki bina için ödeme yapılması etkilemiştir. 2012 yılına kıyasla %19 azalış olmuştur. 2014 yılında ise %55 artışla Diğer Maddi Varlıklar hesabı etki etmiştir.

Diğer Cari Olmayan Varlıklar 2012 yılına oranla 2013 yılında %63 azalış olurken, 2014 yılında %6 artış olmuştur. 2013 yılındaki değişimin nedeni Ertelenmiş Vergi Varlıklarındaki azalıştır. 2014 yılındaki değişimin nedeni ise Peşin Ödenecek Vergi ve Fonlardaki artıştır.

Toplam Varlıklar hesabına bakıldığında, 2012 yılına oranla 2013 yılında %23, 2014 yılında ise %69 artmıştır.

Yükümlülükler ve Öz Sermaye toplamına bakıldığında; 2012 yılına oranla 2013 yılında %23, 2014 yılında %69 artış göstermiştir.

Borç toplamalarına bakıldığında, 2012 yılına oranla Kısa Vadeli Yükümlülükler toplamının %35 oranla 2013 yılında daha fazla arttığı, Uzun Vadeli Yükümlülükler toplamına bakıldığında ise %148 oranla 2014 yılında daha fazla artış olduğu gözlenmektedir.

Kısa Vadeli yükümlülükler toplamı 2012 yılına oranla 2013 yılında %35 artmıştır. Bu oranı en çok Finansal Borçlar ve Diğer Kısa Vadeli Borçlar hesaplarındaki değişim etkilemiştir. 2012 yılında ise Kısa Vadeli Yükümlülükler hesabı %86 artış göstermiştir. Bu oranı en çok etkileyen değişim ise Sigortacılık Teknik Karşılıkları hesabında olmuştur.

Şirket 2012 yılındaki 9.109.200.- TL kredi borcunu kapatınca Finansal Borçlar hesabı 2012 yılına göre hem 2013, hem de 2014 yılında %100 azalış göstermiştir.

İlişkili Taraflara Borçlar hesabı 2012 yılına oranla 2013 yılında %91 azalış göstermiştir. Bu azalışın nedeni şirketin, 2012 yılında 201.823.- TL personele olan borcunu, 2013 yılında 18.573.-TL'ye düşürmesidir. 2014 yılında ise yine 2012 yılına oranla bu oranda %75 azalış görülmektedir.

Diğer Borçlar hesabında 2012 yılına kıyasla 2013 yılında %38 artış olurken, 2014 yılında %113 artış olmuştur. Bu artışı 2013 en çok etkileyen değişim Tedavi Giderlerine

İlişkin SGK'ya Borçlar hesabında olurken, 2014 yılında ise en fazla artış Diğer Çeşitli Borçlar hesabında olmuştur.

Sigortacılık Teknik Karşılıkları hesabında, 2012 yılına kıyasla 2013 yılında %72 artış olurken 2014 yılında %142 artış olmuştur.

Ödenecek Vergi ve Benzeri Diğer Yükümlülükler ve Karşılıkları hesabına bakıldığında, 2012 yılına oranla 2013 yılında %74 azalış olurken, 2014 yılında %76 azalış olmuştur ve her iki yılda da bu oranı etkileyen en çok fark Ödenecek Vergi ve Fonlar hesabında görülmüştür.

Diğer Kısa Vadeli Yükümlülükler hesabında, 2012 yılına oranla 2013 ve 2014 yıllarında %100'lük azalma olmuştur.

Uzun Vadeli Yükümlülükler toplamı hesabında, 2012 yılına kıyasla 2013 yılında %26 artış olmuştur ve bu artışı en çok etkileyen hesap %107 artışla Diğer Risklere İlişkin Karşılıklar hesabıdır. 2014 yılında ise %148 artış olmuştur ve bu artışı en çok etkileyen hesap %274 artışla yine Diğer Risklere İlişkin Karşılıklar hesabıdır.

Diğer Risklere İlişkin Karşılıklar hesabında, 2012 yılına kıyasla 2013 yılında %107, 2014 yılında ise %274 artış olmuştur ve bu artışları etkileyen en büyük değişim Kıdem Tazminatı Karşılığı hesabında gözlenmiştir.

Diğer Uzun Vadeli Yükümlülükler hesabında, 2012 yılına oranla 2013 yılında %12 artış, 2014 yılında ise %29 azalış yaşamıştır. Bu değişimi en çok etkileyen hesap ise Ertelenmiş Vergi Yükümlülüğü hesabıdır. Vergi mevzuatına göre mali zararlar 5 yılı aşmamak kaydıyla, dönem kurum kazancından indirilebilirler. 31 Aralık 2012 tarihi itibarıyla, şirketin Vergi Usul Kanunu'na 9.552.608.- TL tutarında birikmiş mali zararı bulunmaktadır. Şirket yönetimi, yapmış olduğu projeksiyonlar sonucu, gelecekte oluşacak mali karların indirim sürelerini de dikkate alarak, birikmiş mali zararların tamamının gelecekte oluşacak mali karların indiriminde kullanılabileceğinin mümkün olacağı sonucuna varmıştır. Bu nedenle, söz konusu mali zarar tutarlarının tamamı için 2012 yılı içerisinde ertelenmiş vergi varlığı hesaplanmıştır.

Öz sermaye toplamında 2012 yılına kıyasla 2013 yılında %112 azalış olurken, 2014 yılında %138 azalış olmuştur. Bu oranları 2013 yılında Dönem Net karı hesabındaki

değişim etkilerken, 2014 yılında ise Geçmiş Yıllar Karları hesabındaki değişim etkilemiştir.

Ödenmiş Sermaye hesabında; 2012 yılına kıyasla, 2013 yılında hiçbir değişim görülmezken, 2014 yılında %14 artış gözlenmiştir. Bunun nedeni ise; şirket 19 Temmuz 2012 tarihinde 15.000.000.-TL sermaye artırımını yaparak toplam sermayesini 50.000.000.-TL'ye çıkarmasıdır. Artırılan 15.000.000.-TL'lik sermayenin 31.12.2014 tarihi itibarıyla 5.000.000.-TL'lik kısmının ödenmiştir olmasıdır.

Geçmiş yıllar zararları hesabı, 2012 yılına kıyasla 2013 yılında %11 artarken, 2014 yılında yine 2012 yılına kıyasla %261 artış göstermiştir.

Dönem Net karı hesabı ise 2012 yılına kıyasla 2013 yılında %373 artarken, 2014 yılında %193 artış göstermiştir.

4.3. Ak ve Ege Sigorta Şirketleri İçin Dikey Analiz

Dikey yüzdeler hesabı şu şekilde yapılmaktadır:

- Grup toplama oranı; her kalemin kendi grubu içinde önemi anlaşılmaktadır. Örneğin cari varlıklarda bir kalemin grup toplamı hesabı için;

$$\checkmark \text{ (Bilanço kalemi / Ait Olduğu Grup Toplamı) } * 100 = \text{Grup Toplama Oranı}$$

Örneğin:

Ak Sigorta 2014 yılı Nakit ve Nakit Benzerleri kalemini nasıl hesapladığımızı inceleyelim:

$$\checkmark \text{ (819.757.469 / 1.571.190.636) } * 100 = \mathbf{52.174}$$

Ege Sigorta 2014 yılı Nakit ve Nakit Benzerleri kalemini nasıl hesapladığımızı inceleyelim:

$$\checkmark \text{ (67.949.531 / 224.547.459) } * 100 = \mathbf{30.261}$$

- Genel toplama oranı; her kalemin genel içindeki payı ölçülmektedir. Mesela cari varlıklarda bir kalemin genel toplamı hesabı için;

$$\checkmark \text{ (Bilanço Kalemi / Aktif ya da Pasif Toplamı) } * 100 = \text{Grup Toplama oranı}$$

Örneğin:

Ak Sigorta 2014 yılı Nakit ve Nakit Benzerleri kalemini nasıl hesapladığımızı inceleyelim:

$$✓ \quad (819.757.469 / 1.641.180.181) * 100 = \mathbf{49.949}$$

Ege Sigorta 2014 yılı Nakit ve Nakit Benzerleri kalemini nasıl hesapladığımızı inceleyelim:

$$✓ \quad (67.949.531 / 232.419.870) * 100 = \mathbf{29.236}$$

Tablo 4.3. Ak ve Ege Sigorta 2014 Yılına Ait Dikey Yüzdelere Analizi

2014 YILINA AİT DİKEY YÜZDELER ANALİZİ						
	Ak Sigorta (31.12.2014)	Grup Toplama Oranı %	Genel Toplama Oranı %	Ege Sigorta (31.12.2014)	Grup Toplama Oranı %	Genel Toplama Oranı %
VARLIKLAR						
I.Cari Varlıklar						
A.Nakit ve Nakit Benzerleri	819.757.469	52,174	49,949	67.949.531	30,261	29,236
1.Kasa	0	0,000	0,000	470	0,000	0,000
3.Bankalar	623.405.482	39,677	37,985	18.735.963	8,344	8,061
5.Banka Garantili ve Üç Aydan Kısa Vadeli Kredi Kartı Alacakları	196.351.987	12,497	11,964	49.213.098	21,917	21,174
B.Finansal Varlıklar ile Riski Sigortalılara Ait Finansal Yatırımlar	278.999.622	17,757	17,000	23.798.786	10,599	10,240
1.Satılmaya Hazır Finansal Varlıklar	271.703.627	17,293	16,555	2.600.000	1,158	1,158
2.Vadeye Kadar Elde Tutulacak Finansal Yatırımlar	0	0,000	0,000	21.143.568	9,416	9,416
3.Alım Satım Amaçlı Finansal Varlıklar	0	0,000	0,000	55.218	0,025	0,024
6.Riski Hayat Poliçesi Sahiplerine Ait Finansal Yatırımlar	7.295.995	0,464	0,445	0	0,000	0,000
C.Esas Faaliyetlerden Alacaklar	324.806.900	20,673	19,791	101.999.796	45,425	43,886
1.Sigortacılık Faaliyetlerinden Alacaklar	323.102.389	20,564	19,687	100.025.510	44,545	43,037
2.Sigortacılık Faaliyetlerinden Alacaklar Karşılığı (-)	-2.135.354	-0,136	-0,130	0	0,000	0,000
5.Sigorta ve Reasürans Şirketleri Nezdindeki Depolar	30.954	0,002	0,002	0	0,000	0,000
9.Esas Faaliyetlerden Kaynaklanan Şüpheli Alacaklar	64.075.809	4,078	3,904	3.578.285	1,594	1,540
10.Esas Faaliyetlerden Kaynaklanan Şüpheli Alacaklar (-)	-60.266.898	-3,836	-3,672	-1.603.999	-0,714	-0,690
D.İlişkili Taraflardan Alacaklar	71.723	0,005	0,004	4.000.000	1,781	1,721
1.Ortaklardan Alacaklar	0	0,000	0,000	4.000.000	1,781	1,721
6.Diğer İlişkili Taraflardan Alacaklar	71.723	0,005	0,004	0	0,000	0,000
E.Diğer Alacaklar	7.880.125	0,502	0,480	30.000	0,013	0,013
3.Verilen Depozito ve Teminatlar	167.026	0,011	0,010	0	0,000	0,000
4.Diğer Çeşitli Alacaklar	7.713.099	0,491	0,470	30.000	0,013	0,013
F.Gelecek Aylara Ait Giderler ve Gelir Tahakkukları	133.164.145	8,475	8,114	26.732.821	11,905	11,502
1.Ertelenmiş Üretim Giderleri	128.065.399	8,151	7,803	26.649.598	11,868	11,466
3.Gelir Tahakkukları	0	0,000	0,000	30.702	0,014	0,013
4.Gelecek Aylara Ait Diğer Giderler	5.098.746	0,325	0,311	52.521	0,023	0,023
G.Diğer Cari Varlıklar	6.510.652	0,414	0,397	36.525	0,016	0,016
1.Gelecek Aylar İhtiyacı Stoklar	22	0,000	0,000	0	0,000	0,000
2.Peşin Ödenen Vergiler ve Fonlar	6.284.761	0,400	0,383	0	0,000	0,000
4.İş Avansları	121.896	0,008	0,007	8.663	0,004	0,004
5.Personele Verilen Avanslar	103.973	0,007	0,006	1.434	0,001	0,001
7.Diğer Çeşitli Cari Varlıklar	0	0,000	0,000	26.428	0,012	0,011
I.Cari Varlıklar Toplamı	1.571.190.636	100,000	95,735	224.547.459	100,000	96,613

2014 YILINA AİT DİKEY YÜZDELER ANALİZİ						
	Ak Sigorta (31.12.2014)	Grup Toplama Oranı %	Genel Toplama Oranı %	Ege Sigorta (31.12.2014)	Grup Toplama Oranı %	Genel Toplama Oranı %
II.CARİ O Lmayan Varlıklar						
C.Diğer Alacaklar	0	0,000	0,000	4.061	0,052	0,002
3.Verilen Depozito ve Teminatlar	0	0,000	0,000	4.061	0,052	0,002
D.Finansal Varlıklar	7.961.251	11,375	0,485	29.460	0,374	0,013
2.İştirakler	30.116.653	43,030	1,835	29.460	0,374	0,013
10.Finansal Varlıklar Değer Düşüklüğü Karşılığı (-)	-22.155.402	-31,655	-1,350	0	0,000	0,000
E.Maddi Varlıklar	25.369.620	36,248	1,546	4.606.605	58,516	1,982
1.Yatırım Amaçlı Gayrimenkuller	541.121	0,773	0,033	4.063.129	51,612	1,748
3.Kullanım Amaçlı Gayrimenkuller	2.465.348	3,522	0,150	0	0,000	0,000
5.Demirbaş ve Tesisatlar	14.476.330	20,684	0,882	3.174.205	40,321	1,366
6.Motorlu Taşıtlar	0	0,000	0,000	73.220	0,930	0,032
7.Diğer Maddi Varlıklar (Özel Maliyet Bedelleri Dahil)	18.312.709	26,165	1,116	2.485.377	31,571	1,069
8.Kiralama Yoluyla Edinilmiş Maddi Varlıklar	351.395	0,502	0,021	0	0,000	0,000
9.Birikmiş Amortismanlar (-)	-10.805.787	-15,439	-0,658	-5.189.326	-65,918	-2,233
10.Maddi Varlıklara İlişkin Avanslar (Yapılmakta Olan Yatırımlar Dahil)	28.504	0,041	0,002	0	0,000	0,000
F.Maddi Olmayan Varlıklar	25.850.207	36,934	1,575	0	0,000	0,000
1.Haklar	28.879.266	41,262	1,760	0	0,000	0,000
3.Faaliyet Öncesi Döneme Ait Giderler	0	0,000	0,000	18.773	0,238	0,008
6.Birikmiş İtfalar (Amortismanlar) (-)	-15.246.083	-21,783	-0,929	0	0,000	0,000
7.Maddi Olmayan Varlıklara İlişkin Avanslar	12.217.024	17,455	0,744	-18.773	-0,238	-0,008
G.Gelecek Yıllara Ait Giderler ve Gelir Tahakkukları	1.784.100	2,549	0,109	3.232.285	41,058	1,391
3.Gelecek Yıllara Ait Diğer Giderler	1.784.100	2,549	0,109	0	0,000	0,000
4.Peşin Ödenen Vergiler ve Fonlar	0	0,000	0,000	159.648	2,028	0,069
5.Ertelenmiş Vergi Varlıkları	0	0,000	0,000	3.072.637	39,030	1,322
H.Diğer Cari Olmayan Varlıklar	9.024.367	12,894	0,550	0	0,000	0,000
5.Ertelenmiş Vergi Varlıkları	9.024.367	12,894	0,550	0	0,000	0,000
II.Cari Olmayan Varlıklar Toplamı	69.989.545	100,000	4,265	7.872.411	100,000	3,387
TO PLAM VARLIKLAR (I+II)	1.641.180.181	-	100,000	232.419.870	-	100,000

2014 YILINA AİT DİKEY YÜZDELERANALİZİ

	Ak Sigorta (31.12.2014)	Grup Toplama Oranı %	Genel Toplama Oranı %	Ege Sigorta (31.12.2014)	Grup Toplama Oranı %	Genel Toplama Oranı %
III.KISA VADELİ YÜKÜMLÜLÜKLER						
B.Esas Faaliyetlerden Borçlar	108.035.614	9,913	6,583	6.843.503	2,918	2,944
1.Sigortacılık Faaliyetlerinden Borçlar	108.035.614	9,913	6,583	6.843.503	2,918	2,944
C.İlişkili Taraflardan Borçlar	344.736	0,032	0,021	51.231	0,022	0,022
1.Ortaklara Borçlar	1.145	0,000	0,000	0	0,000	0,000
5.Personele Borçlar	343.591	0,032	0,021	51.231	0,022	0,022
D.Diğer Borçlar	39.282.651	3,604	2,394	50.520.090	21,541	21,737
2.Tedavi Giderlerine İlişkin SGK'ya Borçlar	10.522.958	0,966	0,641	47.583.790	20,289	20,473
3.Diğer Çeşitli Borçlar	28.759.693	2,639	1,752	2.995.782	1,277	1,289
4.Diğer Çeşitli Borçlar Reeskontu (-)	0	0,000	0,000	-59.482	-0,025	-0,026
E.Sigortacılık Teknik Karşılıkları	880.164.352	80,761	53,630	171.513.064	73,130	73,794
1.Kazanılmamış Primler Karşılığı - Net	566.154.357	51,949	34,497	94.794.231	40,418	40,786
2.Devam Eden Riskler Karşılığı - Net	10.218.793	0,938	0,623	9.373.616	3,997	4,033
4.Muallak Tazminat Karşılığı - Net	303.791.202	27,875	18,511	66.971.574	28,555	28,815
7.Diğer Teknik Karşılıklar - Net	0	0,000	0,000	373.643	0,159	0,161
F.Ödenecek Vergi ve Benzeri Diğer Yükümlülükler ile Karşılıkları	14.507.838	1,331	0,884	1.553.862	0,663	0,669
1.Ödenecek Vergi ve Fonlar	11.494.317	1,055	0,700	1.422.636	0,607	0,612
2.Ödenecek Sosyal Güvenlik Kesintileri	1.327.563	0,122	0,081	131.226	0,056	0,056
4.Ödenecek Diğer Vergi ve Benzeri Yükümlülükler	4.977	0,000	0,000	0	0,000	0,000
5.Dönem Karı Vergi ve Diğer Yasal Yükümlülük Karşılıkları	7.541.703	0,692	0,460	0	0,000	0,000
6.Dönem Karının Peşin Ödenen Vergi ve Diğer Yükümlülükleri (-)	-5.860.722	-0,538	-0,357	0	0,000	0,000
G.Diğer Risklere İlişkin Karşılıklar	17.924.032	1,645	1,092	0	0,000	0,000
3.Maliyet Giderleri Karşılığı	17.924.032	1,645	1,092	0	0,000	0,000
H.Gelecek Aylara Ait Gelirler ve Gider Tahakkukları	29.577.467	2,714	1,802	4.051.401	1,727	1,743
1.Ertelenmiş Üretim Gelirleri	29.577.467	2,714	1,802	4.051.401	1,727	1,743
III.Kısa Vadeli Yükümlülükler Toplamı	1.089.836.690	100,000	66,406	234.533.151	100,000	100,909

2014 YILINA AİT DİKEY YÜZDELER ANALİZİ

	Ak Sigorta (31.12.2014)	Grup Toplama Oranı %	Genel Toplama Oranı %	Ege Sigorta (31.12.2014)	Grup Toplama Oranı %	Genel Toplama Oranı %
IV.UZUN VADELİ YÜKÜMLÜLÜKLER						
D.Diğer Borçlar	0	0,000	0,000	1.246.356	63,012	0,536
1.Alınan Depozito ve Teminatlar	0	0,000	0,000	729.689	36,891	0,314
2.Tedavi Giderlerine İlişkin SGK'ya Borçlar	0	0,000	0,000	516.667	26,121	0,222
E.Sigortacılık Teknik Karşılıkları	40.549.290	93,512	2,471	0	0,000	0,000
3.Matematik Karşılıklar - Net	1.972.202	4,548	0,120	0	0,000	0,000
6.Diğer Teknik Karşılıklar - Net	38.577.088	88,964	2,351	0	0,000	0,000
7.Diğer Teknik Karşılıklar - Net	0	0,000	0,000	0	0,000	0,000
G.Diğer Risklere İlişkin Karşılıklar	2.813.302	6,488	0,171	661.587	33,448	0,285
1.Kıdem Tazminatı Karşılığı	2.813.302	6,488	0,171	661.587	33,448	0,285
I.Diğer Kısa Vadeli Yükümlülükler	0	0,000	0,000	70.014	3,540	0,030
1.Ertelenmiş Vergi Yükümlülüğü	0	0,000	0,000	70.014	3,540	0,030
IV.Uzun Vadeli Yükümlülükler Toplamı	43.362.592	100,000	2,642	1.977.957	100,000	0,851

2014 YILINA AİT DİKEY YÜZDELER ANALİZİ						
	Ak Sigorta (31.12.2014)	Grup Toplama Oranı %	Genel Toplama Oranı %	Ege Sigorta (31.12.2014)	Grup Toplama Oranı %	Genel Toplama Oranı %
V.Ö ZSERMAYE						
A.Ö denmiş Sermaye	306.000.000	60,238	18,645	40.000.000	-977,699	17,210
1.(Nominal) Sermaye	306.000.000	60,238	18,645	50.000.000	-1222,124	21,513
2.Ödenmemiş Sermaye (-)	0	0,000	0,000	-10.000.000	244,425	-4,303
B.Sermaye Yedekleri	91.155.206	17,945	5,554	0	0,000	0,000
3.Sermayeye Eklenecek Satış Karları	91.155.206	17,945	5,554	0	0,000	0,000
C.Kar Yedekleri	80.205.060	15,789	4,887	234.694	-5,737	0,101
1.Yasal Yedekler	80.665.151	15,880	4,915	232.635	-5,686	0,100
2.Statü Yedekleri	62	0,000	0,000	0	0,000	0,000
4.Özel Fonlar (Yedekler)	377.964	0,074	0,023	15.506	-0,379	0,007
5.Finansal Varlıkların Değerlemesi	-838.117	-0,165	-0,051	0	0,000	0,000
6.Diğer Kar Yedekleri	0	0,000	0,000	-13.447	0,329	-0,006
D.Geçmiş Yıllar Karları	13.151	0,003	0,001	46.583.138	-1138,607	20,043
1.Geçmiş Yıllar Karları	13.151	0,003	0,001	46.583.138	-1138,607	20,043
E.Geçmiş Yıllar Zararları (-)	0	0,000	0,000	-83.286.481	2035,728	-35,834
1.Geçmiş Yıllar Zararları	0	0,000	0,000	-83.286.481	2035,728	-35,834
F.Dönem Net Karı	30.607.482	6,025	1,865	-7.622.589	186,315	-3,280
1.Dönem Net Karı	26.385.487	5,194	1,608	-7.622.589	186,315	-3,280
3.Dağıtım Konu Olmayan Dönem Karı	4.221.995	0,831	0,257	0	0,000	0,000
V.Ö zsermaye Toplamı	507.980.899	100,000	30,952	-4.091.238	100,000	-1,760
YÜKÜMLÜLÜKLER VE Ö ZSERMAYE TO PLAMI (III+IV+V)	1.641.180.181	-	100,000	232.419.870	-	100,000

Tablo 4.3’de yer alan Ak ve Ege Sigorta’nın 2014 yılına ilişkin bilançolarını yüzde yöntemiyle analiz ettiğimizde aşağıdaki bulgular elde edilmiştir.

Ak Sigorta’nın varlık yapısının %95,735’i Cari Varlıklardan, %4,265’i ise Cari Olmayan Varlıklardan oluşmaktadır. Cari Varlık grubunda yer alan Nakit ve Nakit Benzerleri hesabının ise, en fazla payı olarak toplam varlıkların %49,9’unu oluşturduğunu saptıyoruz. Nakit ve Nakit Benzerleri hesabından sonra Cari Varlıklar içindeki en fazla payı ise %19,7 ile Esas Faaliyetlerden Alacaklar kalemi almaktadır. Finansal Varlıklar İle Riski Sigortalılara Ait Finansal Yatırımlar ise %17,0 ile toplam varlıklar içinde 3. en çok paya sahip kalemdir. Toplam Varlıklar içinde %95,735 oranında bir paya sahip olan Cari Varlıkların, kendi içindeki dağılımına bakıldığında, Cari Varlıkların %52,1’ini Nakit ve Nakit Benzerleri, %20,6’sını Esas Faaliyetlerden Alacaklar, %17,7’sini Finansal Varlıklar İle Riski Sigortalılara Ait Finansal Yatırımlar, %8,4’ünü Gelecek Aylara Ait Giderler ve Gelir tahakkukları, %0,5’ini Diğer Alacaklar, %0,4’ünü ise Diğer Cari Varlıkların oluşturduğu görülmüştür. Alacakların toplam Cari Varlıklar içindeki payı ise %21,1’dir.

Cari Olmayan Varlıklar içinde ise; en fazla payı %36,9 oranla Maddi Olmayan Varlıklar, %36,2 oranla Maddi Varlıklar, %12,8 oranla Diğer Cari Olmayan Varlıklar, %11,3 oranla Finansal Varlıklar, %2,5 oranla ise Gelecek Yıllara Ait Giderler ve Gelir Tahakkuklarının oluşturduğunu görülmektedir.

İşletmenin yükümlülük yapısı incelendiğinde, toplam yükümlülüklerin %66,406’sının Kısa Vadeli Yükümlülükler, %30,952’sinin Öz sermaye ve %2,642’sinin Uzun Vadeli Yükümlülüklerden oluştuğunu görüyoruz.

Cari Varlıklarla Kısa Vadeli Yükümlülükleri kıyasladığımızda, Cari Varlıkların %95,7 oranla, %66,4 oranında olan Kısa Vadeli Yükümlülüklerden, %29,3 oranında daha fazla olduğunu görüyoruz. Bu da bize işletmenin net çalışma sermayesinin yeterli olduğunu göstermektedir.

Ege Sigorta’nın varlık yapısının %96,613’ü Cari Varlıklardan, %3,387’si ise Cari Olmayan Varlıklardan oluşmaktadır. Cari Varlık grubunda yer alan Esas Faaliyetlerden Alacaklar hesabının ise, en fazla payı olarak toplam varlıkların %29,2’ünü oluşturduğunu saptıyoruz. Esas Faaliyetlerden Alacaklar hesabından sonra Cari Varlıklar içindeki en fazla payı ise %29,2 ile Nakit ve Nakit Benzerleri kalemi almaktadır. Gelecek Aylara Ait Giderler ve Gelir Tahakkukları ise %11,5 ile toplam varlıklar içinde 3. en çok paya sahip

kalemdir. Toplam Varlıklar içinde %95,735 oranında bir paya sahip olan Cari Varlıkların, kendi içindeki dağılımına bakıldığında, Cari Varlıkların %45,425'ini Esas Faaliyetlerden alacaklar, %30,2'sini Nakit ve Nakit Benzerleri, %11,9'unu Gelecek Aylara Ait Giderler ve Gelir tahakkukları, %10,5'ini Finansal Varlıklar ile Riski Sigortalılara Ait Finansal Yatırımlar, %0,016'sını Diğer Cari Varlıklar, %0,013'ünü ise Diğer Alacakların oluşturduğu görülmüştür. Alacakların toplam Cari Varlıklar içindeki payı ise %45,4'dür.

Cari Olmayan Varlıklar içinde ise; en fazla payı %58,5 oranla Maddi Varlıklar, %41 oranla Gelecek Yıllara Ait Giderler ve Gelir Tahakkukları, %0,3 oranla Finansal Varlıklar, %0,05 oranla Diğer Alacakların oluşturduğunu görülmektedir.

İşletmenin yükümlülük yapısı incelendiğinde, toplam yükümlülüklerin %100,909'unun Kısa Vadeli Yükümlülükler, %-1,760'ının, Öz sermaye ve %0,851'inin Uzun Vadeli Yükümlülüklerden oluştuğunu görüyoruz.

Cari Varlıklarla Kısa Vadeli Yükümlülükleri kıyasladığımızda, Cari Varlıkların %96,6 oranla, %100,9 oranında olan Kısa Vadeli Yükümlülüklerden, %4,3 oranında daha az olduğunu görüyoruz. Bu da bize işletmenin net çalışma sermayesinin yeterli olmadığını göstermektedir.

4.4. Ak ve Ege Sigorta Şirketleri İçin Oran (Rasyo) Analizi

Oran Analizi genel olarak tüm sektörler için daha kesin sonuçlar veren ve dolayısıyla da daha yaygın kullanılan bir analiz türüdür. Bu uygulamada seçilen iki şirkete 2014 yılı baz alınarak tablodaki oranlar uygulanmıştır. Tablomuzda yer alan “referans aralığı” sütunu genel olarak tüm sektörler için olması gereken değerleri, “sektöre ilişkin oranlar” sütunu ise sadece sigorta sektörü için olması gereken değerleri içermektedir.

Tablo 4.4. Ak ve Ege Sigorta 2014 Yılına Ait Oran Analizi

O RAN (RASYO) ANALİZİ	AK SİGO RTA 2014	EGE SİGO RTA 2014	REFERANS ARALIĞI	SEKTÖRE İLİŞKİN O RANLAR
A. LİKİDİTE O RANLARI				
1. CARİ ORAN	1,442	0,950	<1.7	1,326
2. LİKİDİTE ORANI	1,008	0,390	<1	0,944
3. NAKİT ORAN	1,008	0,390	0,1 - 0,2	0,944
4. ALACAKLARIN DURUMU				
a. Likit Aktifler / Aktif Toplamı	0,957	0,966	<0,25	0,911
b. Likit Aktifler / Öz Sermaye	0,499	0,292	<0,25	0,402
B. FİNANSAL YAPI O RANLARI				
1. TEKNİK KARŞILIKLAR / TOPLAM PASİF	0,024	-0,054	≈ Sektöre İlişkin Oranlar	0,019
2. TOPLAM BORÇ / AKTİF TOPLAMI ORANI	0,690	1,017	0,5 - 0,6	0,712
3. ÖZ KAYNAK YETERLİLİĞİ ORANI	0,448	-0,017	0,6 - 1	0,403
4. TÜM BORÇLARIN KARŞILANABİLME ORANI	0,359	1,431	≈ Sektöre İlişkin Oranlar	0,400
C. FAALİYET O RANLARI				
1. HASAR / PRİM ORANI	0,725	0,980	< Sektöre İlişkin Oranlar	0,797
2. KONSERVASYON ORANI	0,711	0,740	≈ Sektöre İlişkin Oranlar	0,860
3. TAZMİNAT TEDİYE ORANI	0,718	1,000	> Sektöre İlişkin Oranlar	-1,315
D. KARLILIK O RANLARI				
1. AKTİF KARLILIĞI ORANI	0,025	-0,054	≈ Sektöre İlişkin Oranlar	0,036
2. BİLANÇO KARININ ÖZ KAYNAKLARA ORANI	0,060	1,863	≈ Sektöre İlişkin Oranlar	0,089
3. TEKNİK KARLILIK ORANILARI				
a. Teknik Kar / Toplam Kar	1,225	1,661	≈ Sektöre İlişkin Oranlar	0,179
b. Teknik Kar / Toplam Prim Üretimi	0,024	-0,051	≈ Sektöre İlişkin Oranlar	1,155
c. Teknik Kar / Genel Giderler	-0,031	0,077	≈ Sektöre İlişkin Oranlar	-0,548
4. SERMAYE KARLILIĞI ORANI	0,059	1,863	≈ Sektöre İlişkin Oranlar	0,089
5. ÖZ SERMAYE ORANI	0,309	-0,017	≈ Sektöre İlişkin Oranlar	0,287

Tablo 4.4’de Ak ve Ege Sigorta’nın 2014 yılına ilişkin verilerinin oran analizi yapılmıştır.

İşletmelerin kısa dönemli yükümlülüklerini karşılama yeteneğini ölçen likidite oranlarından ilki olan cari oran incelenirse; Ak Sigorta’da 1,4 iken Ege Sigorta’da bu oran 0,950’dir. Genel olarak sektör ortalamasına bakıldığında, Ak Sigorta’nın ortalaması sektöre yakinken, Ege Sigorta’nın oranı ise sektör ortalamasının altında kaldığı görülmüştür. Bu durumda Ak Sigorta borçlarını cari varlıklarıyla ödeyebilir durumdayken, Ege Sigorta yeterli cari varlığa sahip değildir.

Ak Sigortanın likidite oranı 1’iken, Ege Sigorta’nınki yaklaşık olarak 0,3’dür. Sektöre ilişkin oranlarla kıyasladığımızda Ak Sigorta normal değerler içinde kalırken, Ege Sigorta sektörün çok altında kalmıştır. Bu durumda Ak sigortanın kısa vadeli borçlarını ödemedede Ege sigortaya göre daha güçlü olduğunu söylemek mümkündür.

İşletmenin kısa vadeli yükümlülüklerini karşılama hızını gösteren nakit orana bakıldığında; Ak Sigorta 1, Ege Sigorta ise 0,3’dür. Bu oranlara bakıldığında, Ege Sigorta’nın kısa süreli borçlarını ödemekte sıkıntı çektiği gözlenmektedir.

Alacakların durumuna ilişkin oranlarda “likit aktifler / öz sermaye” oranına bakıldığında, Ak Sigorta 0,4 ile sektöre yakinken, Ege Sigorta 0,2 ile 0,4 olan sektörün altında kalmıştır.

“Teknik karşılıklar / toplam pasif” oranı Ak Sigorta’da 0,024 iken, Ege Sigortada bu oran -0,054’dür.

Ak Sigorta’nın “toplam borç / aktif toplamı” oranına bakıldığında 0,690 ile sektör ortalamalarına yakın bir orana sahip olduğu görülmektedir. Ege Sigorta ise; 1,017 ile yaklaşık olarak beklenenin iki katı daha fazladır.

Öz kaynak yeterliği oranına bakıldığında Ak Sigorta 0,448’dır. Genel olarak oranın 1 olması istenmektedir ancak sektör olarak bakıldığında 0,712 ile Ak Sigorta normal değerler içinde yer almaktadır. Ege Sigorta ise -0,017’dir. Görüldüğü gibi hem genelin hem de sektörün çok altında yer almaktadır. Bu oranın çok düşük olması, olası bir kriz anında firmanın sıkıntı yaşayabileceğinin göstergesidir.

Tüm borçları ödeyebilme gücüne bakıldığında Ak Sigorta 0,359, Ege Sigorta ise 1.431'dir. Genel olarak bakıldığında Ak Sigorta 0,400 olan sektör ortalamasına yakınken, Ege Sigorta bu oranın çok üstündedir.

Faaliyet oranlarından ilki olan "hasar/prim" oranına bakıldığında sektör ortalamasının 0,797 olduğu görülmektedir. Genel olarak istenen şirketlerin bu oranın altında kalmasıdır. 0,725 ile Ak Sigorta bu oranın altında kalırken, 0,980 ile Ege Sigorta istenilenin üstünde kalmıştır.

Tazminat tediye oranına bakıldığında beklenen şirketlerin sektör ortalamasından büyük olması beklenir ve her iki şirkette bu ortalamanın üstündedir.

Aktif karlılığı açısından değerlendirildiğinde, Ak Sigorta 0,025, Ege Sigorta ise -0,054'dür. Sektör ortalaması 0,036'dır. Bu açıdan bakıldığında Ak Sigorta sektöre yakınken, Ege sigorta sektörün altında kalmıştır.

Öz kaynakların ne derece karlı kullanıldığını gösteren bilanço karının öz kaynaklara oranı; Ak Sigorta için 0,060, Ege Sigorta için ise 1,863'dür. 0,089 olan sektör ortalaması göz önünde bulundurulduğunda, Ak Sigorta bu oranın altında kalırken, Ege Sigorta üstündedir.

Sermaye karlılığı ve öz sermaye oranlarına bakıldığında, Ak Sigorta'nın kendi kendini finanse edebilme gücüne sahip olduğunu ancak Ege Sigorta'nın bu gücünün zayıf olduğu, şirketin finansal olarak bağımlı olduğunu göstermektedir.

BÖLÜM 5. SONUÇ VE ÖNERİLER

Sosyal ve ekonomik hayat açısından son derece önemli olan sigortacılığın en bilinen fonksiyonu, transfer yoluyla riski dağıtmak ve azaltmaktır. Risk kişi ve kurumların karşılaşılabilecekleri önemli bir konudur. Ekonomik işlemlerde her zaman bir risk unsuru vardır. Sigorta şirketlerinin başlıca ekonomik rolü, saptanan bir fiyat karşılığında riski üstlenmektir.

Günümüzde sigorta şirketleri birçok riski üstlenmektedir. Sigorta şirketlerinin finansal yapılarının analiz edilmesi bu risklerin azaltılması açısından önem arz etmektedir. Gelişmiş ekonomilere bakıldığında sigorta şirketlerinin yarattığı fonlar ülke ekonomisine önemli katkılarda bulunmaktadır.

Maddi olmayan yapısı, sermaye yapısı, kaynak tahsisi, çalışma tarzı bakımlarından sigorta işletmeleri diğer ticaret işletmelerinden ayırmaktadır. Varlık ve yükümlülük yapısı da finansal kurumlardan farklı özellik göstermektedir. Doğal olarak tüm bu farklılıklar sigorta işletmelerinde kullanılan işlemleri de etkilemiştir. Dahası bu farklılıklar sigorta şirketlerinin finansal tablolarına da yansımaktadır. Sigorta şirketlerinin hesap planı ve mali tabloları Hazine Müsteşarlığınca 01.01.2005 tarihinde yürürlüğe giren sigortacılık hesap planı ile daha da farklılaşmıştır.

Yeni hesap planı, uluslararası muhasebe standartları ve Türk muhasebe sistemi dikkate alınarak hazırlanmıştır. Hazine Müsteşarlığı'nın yaptığı düzenlemeler sonucunda, sigorta şirketlerinin bilançoda bir takım değişiklikler meydana gelen gelmiştir. Bilançonun aktif tarafı cari ve cari olmayan varlıklar olarak iki gruba ayrılırken, pasif tarafın ise kısa vadeli yükümlülükler, uzun vadeli yükümlülükler ve öz sermaye olarak üzere üç gruba ayrılmıştır. Sektörde yaşanan bu değişiklikler, işletmelerin yapısı ve işleyişi, muhasebe düzeni ve finansal tablolarında da değişikliklere neden olmuştur.

Bu çalışmada sektörün en iyilerinden olan bir sigorta şirketi ve Hazine Müsteşarlığı tarafından el konulan kötü durumda olan sigorta şirketi seçilmiştir. Finansal analiz tekniklerinden yatay analiz, dikey analiz, en yaygın kullanılan ve en doğru sonuçları veren oran analizi kullanılmıştır.

İki şirketi kıyasladığımızda görüldüğü gibi Ege Sigorta hep sektörün altında kalmıştır. Bu nedenle durumu kötüdür ve şirkete Hazine tarafından el konulmuştur. Ak Sigortaya bakıldığında ise hep sektöre yakın ya da üstünde kalmıştır ve bu nedenle şirketin karlılığının iyi olduğunu söyleyebiliriz.

Ancak daha detaylı incelediğimizde Ak Sigorta'nın karı 2013 yılına oranla 2014 yılında neredeyse 4/5 oranında azalmıştır. Hayat dışı teknik gelirleri, 2014 yılında artmıştır. Ancak giderleri daha fazla artmıştır. Yani gelirlerine göre giderleri daha fazla artmıştır. Hayat teknik gelirleri ise; 2014 yılında 861.000.-TL'den 136.229.-TL'ye düşmüştür ve şirketin karını azaltan temel neden budur. Hayat teknik gelirleri 136.229.-TL'iken, hayat teknik giderleri 698.321.-TL'dir. Buraya bakıldığında zarar ettiğini söylemek mümkündür. Teknik bölüm dengesine bakıldığında ise; 562.092.-TL'lik zarar görülmektedir. 2013 yılında karı varken, 2014 yılında zararı vardır. Bu nedenle, şirket yöneticileri buna dikkat etmelidir ve yönetsel bakış açısıyla hayat teknik gelir/gider dengesi genel olarak sağlanmalıdır. Tüm bunlara ek olarak ekstrasdan 2015 yılına bakıldığında; yılı 211.478.-TL'lik zararlar kapattığı görülmektedir. Şirket 2013 yılında sağladığı dengeyi 2014 ve 2015 yıllarında devam ettirememiştir. Şirket 2014 yılında bir düşüşe girmiş, 2015 yılında ise bu düşüşü katlayarak devam ettirmiş ancak 2016 yılının ilk çeyreğine bakıldığında toparlanmaya başladığı görülmüştür. Şirket hayat dışı teknik gelirlerini arttırmaya yönelik faaliyette bulunmalıdır. Aksi takdirde Ak Sigorta da geriye doğru gitmektedir.

Ege Sigorta'nın hayat dışı teknik geliri; 2013 yılında 74.381.278.-TL'iken 2014 yılında 150.770.652.-TL olmuştur. Yaklaşık olarak iki katı artış göstermiştir. Ancak giderler 83.259.786.-TL'den, 163.434.857.-TL'ye çıkmıştır. Yani giderleri de iki katına çıkmıştır. Bu nedenle şirket, gelirlerinin artmasının avantajını sağlayamayıp, kara geçememiştir. Dolaylı olarak zararında iki katına çıktığını söylemek mümkündür. Ayrıca şirket hayat ve emeklilik alanlarında faaliyet göstermemektedir. Ne yan ne de ana faaliyetlerinden gelir elde edemeyen şirketin durumu giderek kötüleşmiştir ve hazine tarafından şirkete el konulmuştur.

KAYNAKÇA

Akçetin, S. *Bilgisayarlı Muhasebe Ders Notları*, www.muhasibetr.com/egitimkosesi, Erişim Tarihi: [20.04.2016]

Akdoğan, N., ve Tenker, N. 2010. *Finansal Tablolar ve Mali Analiz Teknikleri*. Gazi Kitabevi, Ankara.

Akdoğan, N., Aktaş, R., Deran, A., Erhan D.U., ve Acar, V. 2011. *Sektörel Muhasebe*. Gazi Kitabevi, Ankara.

Atay, S. *Türkiye Sigorta İşletmeleri Finansal Tabloları Hakkında Bir Eleştiri*. Süleyman Demirel Üniversitesi İ.İ.B.F. İşletme Bölümü.

Başpınar, A. 2005. *Finansal Analiz Tekniklerinin Sigorta Şirketi Mali Tablolarına Uygulanması*. Maliye Dergisi, Sayı: 149.

Bayazıt, M. Sigorta Hukuku Ders Notları

Çoban, N. 2009. *Sigorta Şirketlerinde Mali Yeterlilik, Avrupa Birliği Sigorta Uygulaması (Solvency II) ve Türkiye Değerlendirmesi*. Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü İşletme Anabilim Dalı Doktora Tezi, İstanbul.

Çoban, N. 2010. Sigortacılık Sektöründe Solvency II Yönetişim Sistemi. *Ekonomi Bilimleri Dergisi*, Cilt 2, Sayı 2. ISSN 1309-8020 (Online)

Dönmez, E. 2008. *Sigorta Şirketlerinde Muhasebe Uygulamaları ve Finansal Oranların Yıllar İtibariyle Karşılaştırmalı Analizi*. Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü İşletme Anabilim Dalı Yüksek Lisans Tezi, Kütahya.

Genç, A. 2006. *Sigorta Şirketlerinin Mali Analizi, Erken Uyarı Sistemi ve Derecelendirme (Rating)*. Sigorta Araştırma ve İnceleme Yayınları-6, Ankara.

Genç, E. 2009. *Avrupa Birliği Sürecinde Sigorta Şirketlerinin Sermaye Yeterliliği Üzerine Bir İnceleme*. Yıldız Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü İşletme Bölümü Yüksek Lisans Tezi, İstanbul.

Kanaslan, Z. 2002. *Sigorta Şirketlerinde Mali Yeterliliğin Denetiminde Kullanılan Oran Analizi Yöntemi ve Bir Sigorta Şirketinde Uygulama*. Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yüksek Lisans Tezi, Eskişehir.

Kurt, G. Şirketler Muhasebesi Ders Notları

Sağlam, N., ve Şengel, S. 2011. **Şirketler Muhasebesi**. Detay Yayıncılık, Ankara.

Sarıaslan, H., ve Erol, C. 2008. **Finansal Yönetim**. Sayısal Kitabevi, Ankara.

Selimoğlu, S.K., Özbirecikli, M., Uzay, Ş., Kurt, G., Alagöz, A., ve Yanık, S. 2011. **Muhasebe Denetimi**. Gazi Kitabevi, Ankara.

Sevilengül, O. 2011. **Genel Muhasebe**. Gazi Kitabevi, Ankara.

Sigorta Acenteleri Teknik Personel Eğitim Programı Ders Notları (SEGEM)

Sülün, S. 1997. **Türk Sigorta Şirketlerinde Mali Tablolar Analizi**. İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü İşletme Fakültesi Yüksel Lisans Tezi, İstanbul.

Sümer, M. 2005. **Türk Sigorta Sektörünün Mali Analizi ve 2001 Krizinin Mali Etkileri**. Marmara Üniversitesi Bankacılık ve Sigortacılık Enstitüsü Sigortacılık Anabilim Dalı Yüksek Lisans Tezi, İstanbul.

Şenel, A. 2006. **Sigorta Şirketlerinde Mali Yeterlilik**. Afyon Kocatepe Üniversitesi İ.İ.B.F. Dergisi, Cilt 8, Sayı 2.

Türk Ticaret Kanunu

Yağız, D. 2012. **Hisseleri İMKB’de İşlem Gören Enerji Şirketlerinin 2006-2010 Yıllarına İlişkin Finansal Tablolar Analizi**. İstanbul Aydın Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Muhasebe ve Finansal Yönetimi Anabilim Dalı Yüksek Lisans Tezi, İstanbul.

Yanık, S. 2001. **Sigorta İşletmelerinde Mali Yeterlilik Analizi**. Gökhan Matbaası.

Yurdakul, Ç. 1979. Sigorta İşletmeleri ve Muhasebenin İncelenmesi. **AITIA Yayınları**, Yayın No: 125, Ankara.

<http://www.ekodialog.com/Sigortacilik/sigorta-bilgileri-sigorta-nedir.html>, Erişim Tarihi: [17.04.2016]

<https://tr.m.wikipedia.org/wiki/sigorta>, Erişim Tarihi: [19.04.2016]

ÖZGEÇMİŞ

1990 Nisan ayında Eskişehir’de doğdu. İlk okulu, Eskişehir Adalet İlk Öğretim Okulunda okudu. Orta okula, Ağa Ceylan ilk Öğretim okulu’nda başladı ve Nurettin Ersin İlk Öğretim Okulunda tamamladı. Liseyi, Elvankent Bilgi Lisesinde okudu. Başkent Üniversitesi Muhasebe ve Finansal Yönetim bölümünde lisansını tamamladıktan sonra 2013 yılında Başkent Üniversitesinde Sigortacılık ve Risk Yönetimi bölümünde yüksek Lisansını başlattı. Axa sigorta acentesinde 3 aylık staj, Mali müşavir İrfan Bozyiğit’in ofisinde 1 aylık okul stajı, Polsan turizm acentesi muhasebe bölümünde 1 aylık staj ve JW Marriott otel Finans bölümünde 4 aylık zorunlu okul stajını tamamladı. Ayrıca 2012 yılında Wisconsin Dells,USA’de 4 ay can kurtaranlık yaptı.

Merve MADRAN

İletişim: madranmerve@gmail.com

